

Gmina Kołobrzeg

**Aktualizacja
Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg
na lata 2016-2026**

projekt

przygotowana przez

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

1.	WPROWADZENIE.....	6
2.	METODYKA PRAC NAD STRATEGIĄ	8
3.	DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO GOSPODARCZEJ GMINY KOŁOBRZEG – ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA	11
3.1	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	11
3.1.1	POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA	11
3.1.2	ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY	14
3.1.3	WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE GMINY	22
3.2	SFERA SPOŁECZNA.....	29
3.2.1	DEMOGRAFIA	29
3.2.2	RYNEK PRACY, BEZROBOCIE	35
3.2.3	MIESZKALNICTWO	37
3.3	SFERA GOSPODARCZA	38
3.3.1	ROLNICTWO.....	38
3.3.2	RYBOŁÓWSTWO	39
3.3.3	PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	39
3.4	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	42
3.4.1	KOMUNIKACJA.....	42
3.4.2	SIEĆ WODOCIĄGOWA	44
3.4.3	SANITACJA	45
3.4.4	GOSPODARKA ODPADAMI	45
3.4.5	SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA.....	47
3.4.6	SIEĆ GAZOWA.....	48
3.4.7	INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA	49
3.4.8	CIEPŁOWNICTWO	49
3.4.9	ENERGIA ODNAWIALNA	49
3.5	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	50

3.5.1	EDUKACJA	50
3.5.2	KULTURA I SPORT	51
3.5.3	OCHRONA ZDROWIA	57
3.5.4	POMOC SPOŁECZNA	58
3.5.5	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	59
3.6	SYTUACJA FINANSOWA GMINY	60
4.	WYBÓR STRATEGII GMINY KOŁOBRZEG	62
4.1	ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG	62
4.2	ANALIZA SWOT GMINY KOŁOBRZEG	63
4.2.1	KONSULTACJE SPOŁECZNE	63
4.2.2	ANALIZA SWOT GMINY KOŁOBRZEG	64
4.3	MISJA I CELE STRATEGICZNE GMINY KOŁOBRZEG	69
5.	CELE STRATEGICZNE I PROGRAMY OPERACYJNE STRATEGII GMINY KOŁOBRZEG ..	71
5.1	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ GOSPODARCZY”	71
5.2	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ”	77
5.3	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „JAKOŚĆ ŻYCIA”	83
6.	STRATEGIA GMINY KOŁOBRZEG A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE	88
6.1	STRATEGIA EUROPA 2020	88
6.2	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	88
6.3	DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI”	89
6.4	RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE	89
6.5	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	90
6.6	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE	91

6.7	STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI. DYNAMICZNA POLSKA 2020.	91
6.8	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030.....	92
6.9	LOKALNY PLAN ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ W POWIECIE KOŁOBRZESKIM NA LATA 2018-2020.....	93
6.10	STRATEGIA PROMOCJI POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2012-2020	93
6.11	STRATEGIA ROZWOJU NADMORSKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO OBEJMUJĄCEGO GMINĘ MIASTO KOŁOBRZEG, GMINĘ KOŁOBRZEG ORAZ USTRONIE MORSKIE	94
7.	WDRAŻANIE STRATEGII	96
7.1	METODY ZARZĄDZANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG	96
7.2	SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIEDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	97
7.3	PUBLIC RELATIONS STRATEGII ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG	97
8.	ZAŁĄCZNIKI	99
9.	SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW	104

1. WPROWADZENIE

Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg (zwana dalej „Strategią”) to plan działania wyznaczający strategiczne cele rozwoju gminy. Dokument ten realizuje ustawowe regulacje dotyczące prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o programy rozwoju oraz uprawnienia gminy wynikające z ustawy o samorządzie gminnym do prowadzenie spraw pozostających w zakresie działania gminy, w tym uchwalania programów gospodarczych. Ustalenia zawarte w Strategii stanowić będą podstawę długookresowej polityki rozwoju społeczno-gospodarczego. Dokument będzie dotyczył działań władz gminy, ale także innych interesariuszy działających na rzecz tworzenia jak najlepszych warunków do rozwoju gminy. Obowiązujący dokument strategiczny (Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg) został opracowany w 2015 r., a więc 4 lat temu. Ten czas zmienił wiele w sytuacji całego kraju. Dlatego postanowiono zredefiniować cele i programy rozwojowe gminy Kołobrzeg. Istotnym elementem decyzji są doświadczenia z pozyskiwania środków pomocowych. Jak wiadomo, obecnie Polska jest w końcowej fazie ostatniego okresu programowania przewidującego przepływ dużych środków służących wyrównywaniu szans krajów unijnych. Nowe rozdanie może już nie być tak korzystne. Ważną przesłanką uzasadniającą potrzebę przygotowania nowego dokumentu jest zapewnienie spójności z całym katalogiem dokumentów strategicznych na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym. Dokument składa się z trzech zasadniczych części:

- opisowej, będącej rodzajem „fotografii” stanu aktualnego gminy,
- analitycznej, służącej znalezieniu możliwości rozwojowych gminy,
- planistycznej, wskazującej konkretne programy i działania służące realizacji wskazanych podczas analizy celów.

Diagnoza prezentuje wyczerpujący obraz gminy. Na potrzeby przeprowadzonej analizy wykorzystano różne metody prezentacji danych. Korzystano z dwóch zasadniczych źródeł informacji. Jednym z nich były rejestry prowadzone w Urzędzie Gminy, drugim dane pozyskane z Banku Danych Lokalnych (prezentującego dane Głównego Urzędu Statystycznego). Bardzo ważnym źródłem informacji były wyniki przeprowadzonych wśród mieszkańców ankiet oraz konsultacji społecznych.

Przyjęta i wdrażana Strategia pozwoli nie tylko efektywnie prowadzić politykę rozwoju gminy, ale także będzie zasadniczym dokumentem umożliwiającym skorzystanie z licznych

instrumentów finansowych wspierających rozwój lokalny i regionalny, w tym pochodzących z perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

Należy pamiętać, że niniejszy dokument ma charakter otwarty, nie zamyka się przed zmianami i wprowadzaniem nie ujętych w aktualnej wersji dokumentu rozwiązań.

2. METODYKA PRAC NAD STRATEGIĄ

Na podstawie stanu aktualnego i wyników prac osób zaangażowanych w określenie możliwości rozwojowych została przygotowana misja Gminy, realizujące ją cele strategiczne, programy i konkretne zadania. Istotnym pytaniem, na które trzeba sobie odpowiedzieć tworząc ten dokument jest zawsze, jaki przyjąć horyzont czasowy? Jako, że jest to aktualizacja poprzedniej Strategii postanowiono nie zmieniać czasu jej obowiązywania. Z tego względu w niniejszym dokumencie przyjęto perspektywę do roku 2026.

Samorządowcy mają ogromną wiedzę o swoim terenie, dodatkowo optymalizują wydatki, dlatego przy tworzeniu niniejszego dokumentu posłużono się metodą partycypacyjno-ekspercką. Skorzystano z wiedzy mieszkańców, zwłaszcza aktywnych w pracach samorządu, organizacji pozarządowych i biznesu. To oni byli głównymi autorami wyboru dróg rozwoju dla Gminy. Skorzystano z licznych danych dostępnych w Urzędzie Gminy, w zasobach Głównego Urzędu Statystycznego, innych instytucji publicznych (Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Wojewódzki itp.). Konsultanci Remedis SA współinicjowali spotkania, porządkowali i uzupełniali uzyskiwane informacje. Ponadto dokonali zintegrowanej, wielowątkowej analizy SWOT. Ważną rolą ekspertów zewnętrznych było odniesienie Strategii do innych, obowiązujących dokumentów (własnych Gminy, sąsiadów, innych dokumentów powiatowych, wojewódzkich, krajowych i unijnych).

Po przygotowaniu projektu Strategii dokument został poddany konsultacjom społecznym, tak, aby finalnie przygotowany dokument był szeroko akceptowaną wizją rozwoju Gminy.

Prace nad Strategią składały się z następujących elementów:

I. Określenie stanu aktualnego:

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej gminy. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,

- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
 - sytuacji gospodarczej (m. in. turystyka),
 - problematyki przestrzennej i mieszkaniowej.
- II. Określenie potencjału rozwojowego.
 - III. Zagregowana analiza możliwości rozwoju.
 - IV. Określenie Misji Gminy Kołobrzeg.
 - V. Określenie Celów Strategicznych Strategii.
 - VI. Koordynacja Strategii z innymi dokumentami strategicznymi.
 - VII. Określenie zasad monitorowania i aktualizacji Strategii.
 - VIII. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu Strategii.

W oparciu o powyższą metodę wyznaczone zostały kierunki rozwoju Gminy. Jak wcześniej wspomniano na poziomie szczegółowym zadanie realizacji Strategii jest przejęte przez dokumenty operacyjne (budżety i WPF).

Podczas prac nad niniejszym dokumentem wykorzystano dokumenty strategiczne jednostek nadrzędnych:

- I. Strategia „Europa 2020”.
- II. Strategia Rozwoju Kraju 2020.
- III. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”.
- IV. Raport „Polska 2030. Wyzwania Rozwojowe”.
- V. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.
- VI. Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki. Dynamiczna Polska 2020.
- VII. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.
- VIII. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020.
- IX. Polityka Transportowa Państwa.
- X. Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020.
- XI. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- XII. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030.

- XIII. Projekt Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.
- XIV. Strategia rozwoju Nadmorskiego Obszaru funkcjonalnego obejmującego Gminę Miasto Kołobrzeg, Gminę Kołobrzeg oraz Gminę Ustronie Morskie.
- XV. Strategia Promocji powiatu kołobrzесьkiego na lata 2012-2020
- XVI. Lokalny Plan Rozwoju Ekonomii Społecznej w Powiecie Kołobrzесьkim na lata 2018-2020.

oraz dokumenty Gminy Kołobrzeg:

- I. Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg na lata 2016-2026.
- II. Raport o stanie gminy Kołobrzeg za rok 2018.
- III. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołobrzeg
- IV. Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenie w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Kołobrzeg.
- V. Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Kołobrzeg za rok 2014, 2015, 2016, 2017 i 2018.
- VI. Program ochrony środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku.
- VII. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025.
- VIII. Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy Kołobrzeg wraz z oceną aktualności obowiązujących dokumentów planistycznych.
- IX. Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg.

Ze względu na naturalną potrzebę tworzenia dokumentów o charakterze strategicznym dla różnych obszarów aktywności przyjęto zasadę otwartości niniejszego dokumentu. Zmiany, uzupełnienia i modyfikacje polegać będą mogły zarówno na poprawianiu wprost dokumentu bazowego, jak i na dołączaniu innych dokumentów, jako uzupełnień Strategii.

3. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO GOSPODARCZEJ GMINY KOŁOBRZEG – ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA

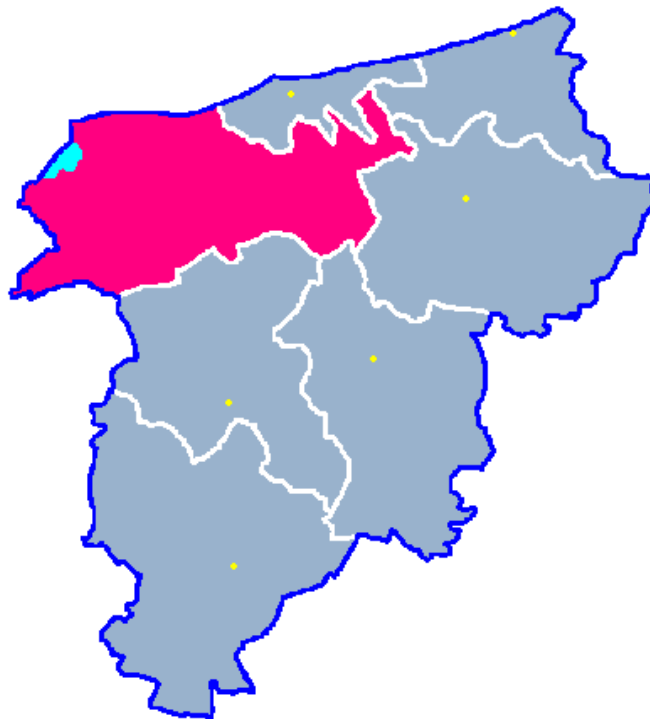
3.1 PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

3.1.1 POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA

Gmina Kołobrzeg położona jest w północnej części województwa zachodniopomorskiego i północno-zachodniej części powiatu kołobrzeskiego. Gmina graniczy z:

- Miastem Kołobrzeg – od strony północnej i północno-wschodniej,
- Gminą Dygowo – od strony południowo-wschodniej,
- Gminą Gościno – od strony południowej,
- Gminą Siemyśl – od strony południowej,
- Gminą Ustronie Morskie – od strony wschodniej,
- Gminą Trzebiatów – od strony zachodniej,
- Od północy część granicy stanowi brzeg morski.

Siedzibą gminy jest miasto Kołobrzeg, które w skład gminy nie wchodzi (planuje się przeniesienie, w najbliższych latach, Urzędu Gminy do Budzistowa).

Rysunek 1 Gmina Kołobrzeg na mapie powiatu kołobrzeskiego

(źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%82obrzeg_\(gmina_wiejska\)#/media/Plik:Ko%C5%82obrzeg_gm.png](https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%82obrzeg_(gmina_wiejska)#/media/Plik:Ko%C5%82obrzeg_gm.png), wgląd sierpień 2019 r.)

Gmina Kołobrzeg jest drugą największą gminą w powiecie kołobrzeskim. Zajmuje powierzchnię 144 km² (14.403 ha) co stanowi 19,86% powierzchni powiatu i 0,69% powierzchni województwa. W 2018 roku zamieszkała była przez 10.944 osoby (13,75% ludności powiatu i 0,64% ludności województwa).

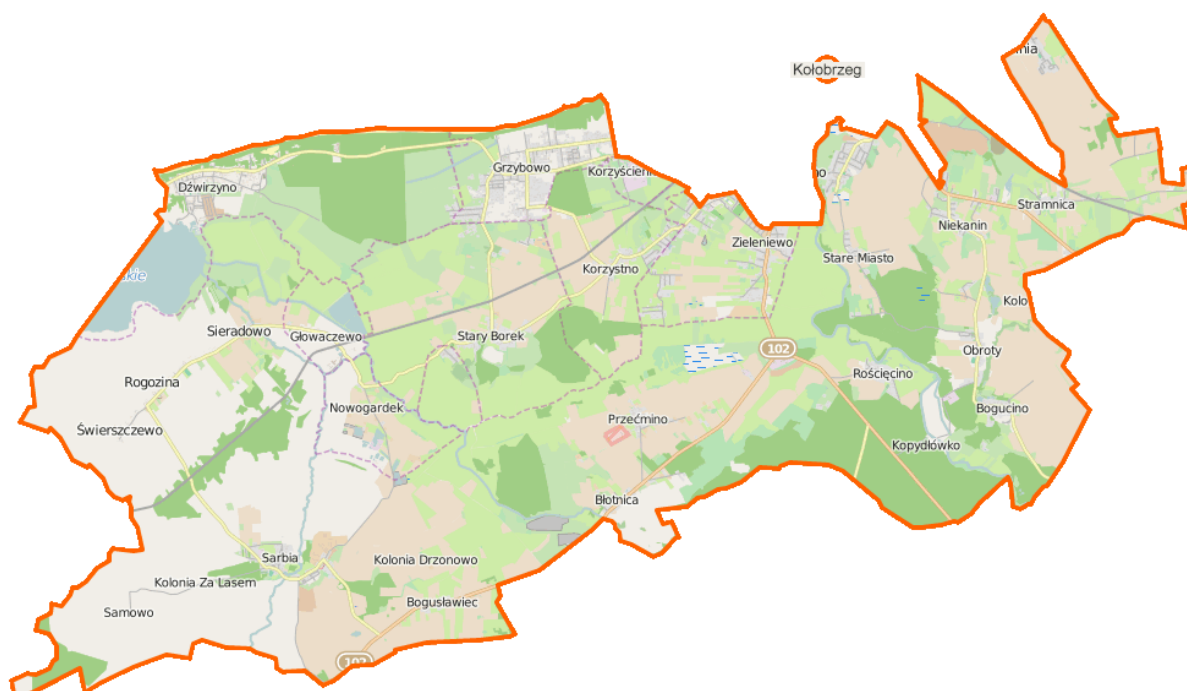
Sieć osadniczą gminy Kołobrzeg tworzą 33 miejscowości podzielonych na 22 sołectwa.

Tabela 1 Sieć osadnicza gminy Kołobrzeg

LP.	SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃCÓW	POWIERZCHNIA SOŁECTWA
	Gmina Kołobrzeg	10565	14367.1795 ha
1.	Sołectwo Błotnica: • <i>Błotnica</i>	129	441,7851
2.	Sołectwo Bogucino: • <i>Bogucino</i>	205	448,2947
3.	Sołectwo Bogusławiec: • <i>Bogusławiec</i> • <i>Budzimskie</i> • <i>Sobmierz</i>	106 106 0 0	234,9956
4.	Sołectwo Budzistowo: • <i>Budzistowo</i>	793	604,0519
5.	Sołectwo Drzonowo: • <i>Drzonowo</i> • <i>Głąb</i>	858 856 2	1538,7590
6.	Sołectwo Dźwirzyno: • <i>Dźwirzyno</i> • <i>Wólka</i>	653 653 0	1246,8863
7.	Sołectwo Grzybowo: • <i>Grzybowo</i>	1.736	424,1010
8.	Sołectwo Głowaczewo: • <i>Głowaczewo</i>	122	219
9.	Sołectwo Karcino: • <i>Karcino</i> • <i>Rogozina</i> • <i>Sieradowo</i> • <i>Świerszczewo</i>	396 396 0 0 0	1609,1447
10.	Sołectwo KądzIELno: • <i>KądzIELno</i>	262	329,2774
11.	Sołectwo Korzystno: • <i>Korzystno</i> • <i>Korzyścienko</i>	431 427 4	645,1482
12.	Sołectwo Niekanin: • <i>Niekanin</i>	436	478,7807
13.	Sołectwo Nowogardek: • <i>Nowogardek</i>	107	307,6131
14.	Sołectwo Nowy Borek:	65	174

	• <i>Nowy Borek</i>		
15.	Sołectwo Obroty:	157	562,4521
	• <i>Obroty</i>		
16.	Sołectwo Przećmino:	186	415,4873
	• <i>Przećmino</i>		
17.	Sołectwo Rościęcino:	324	1138,3290
	• <i>Rościęcino</i>	307	
	• <i>Bezpraw</i>	1	
	• <i>Kopydłówek</i>	16	
18.	Sołectwo Samowo:	23	460,4425
	• <i>Samowo</i>		
19.	Sołectwo Sarbia:	394	785,2751
	• <i>Sarbia</i>		
20.	Sołectwo Stary Borek:	329	1060,3862
	• <i>Stary Borek</i>		
21.	Sołectwo Stramnica:	268	451,4480
	• <i>Stramnica</i>	268	
	• <i>Przyłaski</i>	0	
22.	Sołectwo Zieleniewo:	2.585	790,7920
	• <i>Zieleniewo</i>		

Źródło: Urząd Gminy Kołobrzeg

Rysunek 2 Mapa gminy Kołobrzeg

(źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%82obrzeg_\(gmina_wiejska\)#/media/Plik:Ko%C5%82obrzeg_\(gmina_wiejska\)_location_map.png](https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%82obrzeg_(gmina_wiejska)#/media/Plik:Ko%C5%82obrzeg_(gmina_wiejska)_location_map.png) wgląd sierpień 2019 r.)

Sieć osadniczą gminy tworzą:

- Wsie bardzo duże (ponad 1.000 mieszkańców) – Grzybów, Zieleniewo;
- Wsie duże (500 – 1000 mieszkańców) – Budzistowo, Drzonowo, Dźwirzyno;

- Wsie średnie (300 – 500 mieszkańców) – Karcino, Korzystno, Niekanin, Rościcino, Sarbia, Stary Borek;
- Wsie małe (150 – 300 mieszkańców) – Bogucino, KądzIELno, Obroty, Przećmino, Stramnica;
- Wsie bardzo małe (do 150 mieszkańców) – Błotnica, Bogusławiec, Budzimskie, Sobmierz, Głęb, Wólka, Głowaczewo, Rogozina, Sieradowo, Świerszczewo, Korzyścienko, Nowogardek, Nowy Borek, Bezpraw, Kopydłówek, Samowo.

3.1.2 ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY

Według podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez Jerzego Kondrackiego¹ Gmina Kołobrzeg leży w obrębie megaregionu *Pozaałpejska Europa Środkowa*, prowincji *Niż Środkowoeuropejski*, podprowincji *Pobrzeża Południowobałtyckie*, w makroregionach *Pobrzeże Szczecińskie i Pobrzeże Koszalińskie* oraz w granicach trzech mezoregionów: *Wybrzeże Trzebiatowskie, Równina Gryficka i Równina Białogardzka*.

Rzeźba obszaru Gminy Kołobrzeg jest bardzo młoda. Zasadniczy jej rys powstał w wyniku erozyjnej, denudacyjnej i akumulacyjnej działalności lądolodu i wód fluwioglacjalnych w okresie zlodowaceń plejstocenских. W holocenie nastąpiło przekształcenie utworzonych form na skutek procesów denudacyjnych. Największe powierzchnie zajmuje wysoczyzna moreny dennej, która w obrębie Gminy tworzy trzy odrębne kompleksy oddzielone od siebie doliną Parsęty oraz obniżeniem pradolinny. Najbardziej rozległy i jednolity obszar wysoczyzny na terenie Gminy znajduje się na wschód od doliny Parsęty. Jest to wysoczyzna falista i płaska, o wyraźnym nachyleniu w kierunku północno-zachodnim, od wysokości 20-30 m n.p.m. w okolicy Stramnicy, Bogucina i Przećmina. Jej powierzchnię urozmaicają liczne, nieraz głęboko w nią wcięte doliny rzeczne (niektóre o założeniu rynnowym) Stramniczki i Bogucinki oraz zagłębienia bezodpływowe. Krawędzie dolin i rynien glacialnych są wyraźnie zaznaczone, a ich wysokości względne w dolinie Parsęty sięgają od 5 do 25 m (na południe od Bogucina). Zbocza dolin i rynien rozcięte są licznymi świeżymi dolinkami erozyjnymi. W części północnej, pomiędzy Stramnicą, a KądzIELnem, powierzchnię moreny dennej nadbudowują wzgórza moren czołowych. Znajduje się tutaj najwyższe wzniesienie Gminy 44,5 m n.p.m. Wysoczyzna w południowej części ma spokojniejszy charakter - znaczącym wzniesieniem jest tylko Góra Niekaninka (26,3 m n.p.m.). Drugi kompleks wysoczyzny moreny dennej składający

¹ Kondracki J. 2013: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

się z kilku wysp oddzielonych rynkami polodowcowymi o przebiegu południkowym oraz doliną marginalną o przebiegu równoleżnikowym. Doliny wykorzystywane są przez rzeki (Błotnica, Dębosznica), a ich dna wypełniają torfowiska zajęte przez podmokłe łąki. Powierzchnia wysoczyzny jest pofałdowana, występują obszary bezodpływowe, oczka wytopiskowe, oraz doliny boczne w strefach przykrawędziowych. Wysoczyzna nadbudowana jest pasmem wzgórz akumulacyjnych powstałymi w czasie deglacjacji arealnej. Zasadniczą część wysoczyzny wyznaczają: dolina Parsęty na wschodzie, od północy pradolina, którą płynie Strużka i Wielki Rów, a od zachodu dolina Błotnicy. Powierzchnia wysoczyzny położona na wysokościach 15-30 m n.p.m. ma charakter falisty. Trzeci zespół kilku małych wysp wysoczyznowych stanowi część moreny dennej, na której znajdują się wsie Zieleniewo, Nowy Borek i Grzybowo. Cały ten teren jest płaski w części północnej i lekko pofałdowany w części południowej. W okolicy wsi Stary Borek występują znacznie większe wzniesienia o wysokości ok. 16,0 m n.p.m., natomiast w rejonie Zieleniewa kulminację stanowi wzgórze o wysokości 20,47 m n.p.m. W obrębie wysoczyzny znajdują się duże obszary bezodpływowe lub o utrudnionym odpływie wypełnione glebami pochodzenia organicznego.²

GRUNTY

Wyszczałcenie gleb ściśle nawiązuje do geologii, rzeźby terenu oraz stosunków hydrologicznych. Największe powierzchnie zajmuje materiał zwałowy moreny dennej – gliny oraz piaski, zwykle gliniaste. Na obszarach wysoczyznowych dominują gleby płowe, które należą do gleb brunatnoziemnych. Na obszarze pradoliny występują gleby hydrogeniczne (bagienne i pobagienne). Są to gleby wytworzone z torfów niskich i gytii. Gleby tego typu powszechnie wypełniają dna podmokłych, zatorfionych pradolin na obszarze Pomorza Zachodniego. W południowo-zachodnim sąsiedztwie Kołobrzegu, wzdłuż granicy pradoliny ciągnie się niewielka strefa występowania gleb brunatnych wytworzonych głównie z glin i utworów pyłowych. Na wybrzeżu dominują piaski luźne. Nasilające się stałe wpływy różnorodnych form działalności rolniczej i urbanizacyjnej przyczyniają się do znacznych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te przejawiają się w postaci szeregu, form degradacji pokrywy glebowej i prowadzą do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych.³

² Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024, s. 48

³ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024, s. 54

Powierzchnia gruntów użytkowych rolnych w gminie wynosi 10.506 ha (72,94%), w tym gruntów ornych – 6.107 ha (42,40%), zaś łąk i pastwisk 3.984 ha (27,66%). Sady zajmują powierzchnię ok. 17 ha. Można zauważyć, że ze względu na użytkowanie gruntów gmina Kołobrzeg jest gminą rolniczą.

Tabela 2 Powierzchnia geodezyjna gruntów w gminie Kołobrzeg

GRUNTY	POWIERZCHNIA [ha]
Obszar Gminy Kołobrzeg	14.403
Powierzchnia lądowa	14.036
Użytki rolne razem	10.506
• Grunty orne	6.107
• Sady	17
• Łąki trwałe	3.389
• Pastwiska trwałe	595
• Grunty rolne zabudowane	174
• Grunty pod stawami	44
• Grunty pod rowami	180
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	2.063
• Lasy	1.793
Grunty pod wodami	367
• Morskimi wewnętrznymi	1
• Płynącymi	365
• Stojącymi	1
Grunty zabudowane i zurbanizowane razem	957
• Tereny mieszkaniowe	166
• Tereny przemysłowe	71
• Tereny inne zabudowane	97
• Tereny zurbanizowane niezabudowane	62
• Tereny rekreacyjne i wypoczynkowe	34
• Tereny komunikacyjne – drogi	460
• Tereny komunikacyjne – tereny kolejowe	43
• Użytki kopalne	22
Użytki ekologiczne	0
Nie użytki	476
Tereny różne	34

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Stan gleb na terenie gminy Kołobrzeg jest stosunkowo dobry, z wyjątkiem bezpośrednio przyległych do głównych dróg. Zagrożeniem dla gleb przyległych do pasów drogowych są spaliny pojazdów mechanicznych (m.in. Pb, WWA) oraz zasolenie z zimowego utrzymania dróg.

SUROWCE NATURALNE

Na obszarze Gminy występują zasoby kruszyw naturalnych, surowców ilastych ceramiki budowlanej i torfów oraz wód rolniczych chlorkowych.

Tabela 3 Wykaz złóż na terenie gminy Kołobrzeg

Lp.	Nazwa	Grupa kopalin	Podtyp
1.	Błotnica	Kruszywa naturalne	Piasek
2.	Błotnica II	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
3.	Błotnica III	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
4.	Budzistowo	Surowce ilaste ceramiki budowlanej	Ił i piasek
5.	Drzonowo I	Kruszywa naturalne	Piasek
6.	Drzonowo II	Kruszywa naturalne	Piasek
7.	Nowogardek	Kruszywa naturalne	Piasek, piasek ze żwirem
8.	Nowogardek II	Kruszywa naturalne	Piasek
9.	Nowogardek III	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
10.	Nowogardek IV	Kruszywa naturalne	Piasek
11.	Nowogardek V	Kruszywa naturalne	Piasek
12.	Nowogardek VI	Kruszywa naturalne	Piasek
13.	Nowogardek VII	Kruszywa naturalne	Piasek
14.	Nowogardek VIII	Kruszywa naturalne	Piasek
15.	Nowogardek VIIIa	Kruszywa naturalne	Piasek
16.	Nowogardek IX	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
17.	Nowogardek X	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
18.	Obroty	Kruszywa naturalne	Piasek ze żwirem
19.	Obroty III	Kruszywa naturalne	Piasek
20.	Obroty IV	Kruszywa naturalne	Piasek
21.	Roścęcino	Kruszywa naturalne	Piasek
22.	Kołobrzeg (p.I)	Torfy	Torf leczniczy (borowina)
23.	Kołobrzeg (p.II)	Torfy	Torf leczniczy (borowina)
24.	Kołobrzeg	Wody lecznicze	Chlorkowe

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024

Część surowców (borowina) wykorzystywana jest w lecznictwie – głównie sanatoryjnym w ośrodkach zlokalizowanych zarówno w Kołobrzegu, jak i w gminie Kołobrzeg. Na terenie gminy znajdują się również przemysłowe żwirownie piasku wydobywanego w celach budowlanych.

Należy pamiętać, że jakakolwiek eksploatacja złóż powoduje duże zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane). Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji z jednej strony, w niewielkim stopniu łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin, jednak przy dobrze przeprowadzonych pracach mogą wzbogacać krajobraz w nowe elementy, których zaistnienie nie byłoby możliwe bez eksploatacji.

WODY

Przez teren gminy Kołobrzeg przepływają trzy ciekі wodne podstawowe:

- Parsęta – największa rzeką Pobrzeża. Długość rzeki w nurcie wynosi 139 km, a w osi doliny 117 km. Przecina obszar gminy Kołobrzeg, generalnie na linii północ-południe, przekraczając jej granicę na południe od Bogucina i uchodząc do morza w Kołobrzegu,

przepływając przez Rościcino i Budzistowo. Ogólny stan wód Parsęty, przy ujściu do morza WIOŚ w Szczecinie wg badań w 2008 roku ocenił jako dobry.

- Błotnica – długość rzeki wynosi 27 km (w obrębie gminy około 10 km). Szerokość koryta rzeki we wsi Błotnica wynosi 4 m, a na wysokości Głowaczewa, tam gdzie przejmują wody Dębosznicy przekracza 10 m. Rzeka ma połączenie z Parsętą poprzez Strużkę. Rzeka, podobnie jak i rozległa sieć kanałów melioracyjnych okolicznych łąk, jest zasobna w pstrągi, którymi jest zarybiana. Wg badań WIOŚ w Szczecinie stan ekologiczny rzeki określany jest na umiarkowany.
- Dębosznica – rzeka ma długość 32 km (w obrębie gminy około 8 km) i jest lewym dopływem Błotnicy. Na terenie gminy przepływa przez miejscowości Sarbia, Drzonowo. Część wód kieruje za pośrednictwem Łużanki do jeziora Resko Przymorskie.⁴

Ponadto na terenie gminy występują następujące ciek wodne:

- Rzeka Stramniczka – długość odcinka rzeki na terenie gminy 9,45 km;
- Kanał Drzewny – długość odcinka rzeki na terenie gminy 2,8 km;
- Kanał Drzewny Mały – długość odcinka rzeki na terenie gminy 0,3 km;
- Wielki Rów – długość odcinka rzeki na terenie gminy 3,3 km;
- Rzeka Bogucinka – długość odcinka rzeki na terenie gminy 3,5 km;
- Rzeka Łużanka – długość odcinka rzeki na terenie gminy 3,15 km;
- Rzeka Strużka – długość odcinka rzeki na terenie gminy 3,88 km;
- Kanał Grzybowski – długość odcinka rzeki na terenie gminy 4,44 km;
- Kanał Stara Błotnica – długość odcinka rzeki na terenie gminy 4,3 km
- Kanał Karcino-Samowo – długość odcinka rzeki na terenie gminy 1,7 km;
- Kanał Samowo-Dębosznica – długość odcinka rzeki na terenie gminy 4,48 km;
- Kanał E – długość odcinka rzeki na terenie gminy 4,12 km;
- Kanał E-1 – długość odcinka rzeki na terenie gminy 0,22 km.

Jedynym jeziorem na terenie Gminy Kołobrzeg jest Resko Przymorskie. Jego powierzchnia wynosi 273,3 ha, a objętość 7 703,4 m³. Jezioro należy do płytkich, jego głębokość maksymalna wynosi 2,5 m. Obszar jeziora ma duże znaczenie przyrodnicze, gdyż jest lęgowiskiem ptaków wodno-błotnych i ostoją dla ptaków. Wpływa na to fakt, że znaczna część brzegów porośnięta jest trzciną przez co ograniczony jest dostęp do wód. Teren objęty jest ochroną w granicach obszarów Natura 2000: Trzebiatowsko-Kołobrzeski Pas Nadmorski,

⁴ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024, s. 33

Wybrzeże Trzebiatowskie. Nad Reskiem przymorskim obserwowane są: gęś gęgawa, gągoł, wąsatka, gąsiorek, bielik. W porze przelotów pojawiają się: perkozy, łyski, żurawie, mewy, gęsi i kaczki. Spotykane są także żuraw, mewa mała i żółtonoga, rożeniec i rybołów. Dominującymi gatunkami ryb w wodach Reska Przymorskiego są: leszcz, płoć, krąp, szczupak pospolity. Mniej popularne są węgorz europejski, sandacz, lin, okoń europejski, wzdręga, jazgarz, ukleja. Ponadto wody powierzchniowe reprezentowane są przez niewielkie i nieliczne małe zbiorniki występujące w zagłębieniach bezodpływowych bądź sztuczne zbiorniki.

Na obszarze Gminy Kołobrzeg, jak również w bliskiej odległości od analizowanej jednostki nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

PRZYRODA⁵

Obszar gminy Kołobrzeg wchodzi w skład Nadleśnictwa Gościno, które należy do Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku. Z punktu widzenia zasobów przyrodniczych na terenie Gminy Kołobrzeg ważne są zadrzewienia śródpolne oraz zieleń urządzona. Do form zieleni urządzonej zalicza się: parki, parki podworskie, czy też zespoły parkowo - pałacowe, cmentarze, skwery, zieleńce, kwietniki, aleje i szpalery, klomby, ogródki działkowe, zieleń obiektów sportowych, ale także zielone dachy, itp.

Na terenie Gminy Kołobrzeg, znajduje się pięć parków dworskich: dwa w Budzistowie oraz po jednym w Drzonowie, Kądzielnie i Zieleniewie

Lesistość gminy Kołobrzeg w 2018 roku wynosiła 12,5%. Jest ona niższa od lesistości powiatu kołobrzieskiego (21,5%) i województwa zachodniopomorskiego (31,7%).

W Gminie Kołobrzeg dominuje ciepłolubna fauna związana z suchymi łąkami oraz polami uprawnymi. Odmienny skład mają środowiska podmokłych łąk wokół cieków wodnych i jeziora Resko Przymorskie. Fauna tam występująca łączy elementy lądowe i wodne. Fauna hydrofilna lub żyjąca w wodzie związana jest częściowo z podmokłymi łąkami, śródpolnymi oczkami wodnymi oraz rzekami i licznymi rowami melioracyjnymi. Osobną grupę stanowią taksony wilgociolubne, żyjące w zacieleniu, zasiedlające zadrzewienia śródpolne i lasy.

Zgodnie z waloryzacją przyrodniczą na terenie gminy flora obejmuje 580 gatunków roślin naczyniowych, 170 gatunków bezkręgowców, 12 gatunków płazów i gadów, niemal 200 gatunków ptaków, ponad 30 gatunków ssaków i 25 gatunków ryb i minogów.

⁵ Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024, Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg

Ponadto na terenie gminy Kołobrzeg znajdują się obszary cenne przyrodniczo i obszary chronione:

- Korytarze ekologiczne:
 - Korytarz o znaczeniu międzynarodowym – Obszar Wybrzeża Bałtyku;
 - Korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym – rzeka Parsęta;
 - Rzeka Błotnica i łąki wzdłuż koryta rzeki – bogactwo roślinności wodnej, charakterystycznej dla czystych rzek o wartkim nurcie, łączy kompleksy torfowisk niskich;
 - Rzeka Dębosznica i łąki wzdłuż koryta rzeki – łączy kompleksy torfowisk niskich;
 - Pradolina Stróżki i Wielkiego Rowu – duży kompleks łąkowy, łączy Parsętę z Błotnicą.
- Obszary NATURA 2000:
 - Zatoka Pomorska (PLB990003) - obszar specjalnej ochrony ptaków (obszar ten jedynie przylega od północy do granic gminy Kołobrzeg);
 - Wybrzeże Trzebiatowskie (PLB320010) - obszar specjalnej ochrony ptaków;
 - Trzebiatowsko – Kołobrzski Park Nadmorski (PLH320017) - specjalny obszar ochrony siedlisk;
 - Dorzecze Parsęty (PLH320007) - specjalny obszar ochrony siedlisk.
- Rezerwat przyrody:
 - „Wydm między Dźwirzynem a Grzybowem” – powierzchnia rezerwatu to 14,2 ha. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie typowych zbiorowisk roślinnych wydmy białej, takich jak zespół piaskownicy zwyczajnej i wydmuchrzycy piaskowej wydmy szarej takich jak zespół psammofilnej murawy z kocankami i jasiońcem wraz z licznymi populacjami rzadkich i chronionych gatunków roślin.
- Obszar Chronionego Krajobrazu:
 - Koszaliński Pas Nadmorski - Północną granicę chronionego krajobrazu stanowi wybrzeże Bałtyku. Koszaliński Pas Nadmorski dochodzi do morza nieopodal miejscowości Dźwirzyno biegnie w kierunku wschodnim przez Grzybowo, miasto Kołobrzeg do miejscowości Malechowo (gm. Sianów). został w celu ochrony krajobrazu i naturalnych walorów środowiska przyrodniczego w szczególności pobrzeża Bałtyku wraz z pasem wydm oraz największymi w byłym województwie koszalińskim przymorskimi jeziorami: Jamno, Bukowo,

Kopań. Przedmiotem ochrony na chronionym obszarze są przede wszystkim: bioróżnorodność, nadmorskie łąki podmokłe oraz szlaki wędrowne ptaków wróblowatych i drapieżnych. W okolicy Kołobrzegu niezwykle walory krajobrazowe tworzą wydmy nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm wraz z efektownymi frezami i piaszczystymi plażami.

- Pomniki przyrody⁶:
 - 35 okazów bluszczu na lipach – Nowy Borek, dawny cmentarz ewangelicki;
 - Grupa 16 dębów szypułkowych – Dźwirzyno, ul. Wyzwolenia;
 - Grupa 43 dębów szypułkowych – Głowaczewo, cmentarz wojenny;
 - Grupa 8 dębów szypułkowych – Grzybowo, cmentarz ewangelicki;
 - Grupa 12 dębów i 12 lip – Przećmino, nieczynny cmentarz ewangelicki;
 - Grupa 25 lip, 1 dąb – Karcino, dawny cmentarz ewangelicki przy kościele;
 - Grupa 5 drzew (1 lipa, 1 klon, 1 sosna, 1 brzoza, 1 modrzew) – Korzystno, dawny cmentarz ewangelicki przy kościele.

Rysunek 3 Grupa dębów w Dźwirzynie
(źródło: Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg)

W granicach gminy znajdują się ponadto inne projektowane formy ochrony przyrody takie jak:⁷

⁶ Źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, wgląd wrzesień 2019 r.

- Rezerwat „Torfowisko wysokie Dźwirzyno”;
- Rezerwat przyrodniczy „Solnisko Kołobrzeskie”;
- Obszar chronionego krajobrazu „Miocice-Stramnica”;
- Obszar chronionego krajobrazu „Pradolina i Dolina rzeki Parsęty”;
- Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Błotnicy z Jeziozem Kamienica”;
- Użytek ekologiczny „Bór wrzoścowy”;
- Użytek ekologiczny „Uroczysko Grzybów”;
- Użytek ekologiczny „Ujście Błotnicy”;
- Użytek ekologiczny „Dźwirzyno Wschód”;
- Użytek ekologiczny „Wrzośce Grzybowski”;
- Użytek ekologiczny „Oczko wodne Korzyścienko”;
- Użytek ekologiczny „Stramnicki grąd”;
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne Stramnica”;
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne – Niekanin”;
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne – Stare Miasto”;
- Użytek ekologiczny „Stary Niekanin – Obroty”;
- Użytek ekologiczny „Stare Miasto – Łozowiska”;
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne – Stary Borek”;
- Użytek ekologiczny „Głowaczewo”;
- Użytek ekologiczny „Oczko śródpolne – Drzonowo”;
- 4 pomniki przyrody.

3.1.3 WALORY KULTUROWE I TURYSTYCZNE GMINY

Atrakcyjność gminy Kołobrzeg wynika z wyjątkowego jej położenia i zróżnicowania przyrodniczego oraz z dużej wartości jej walorów krajoznawczych i kulturowych. Gmina pozbawiona jest praktycznie zabudowy o charakterze miejskim co pozwala zarówno mieszkańcom, jak i turystom cieszyć się wspaniałymi krajobrazami (dotkniętymi stosunkowo niedużą ingerencją człowieka), na które składają się morze, morskie plaże, wydmy i lasy na nich oraz łąki, pola, torfowiska i lasy poprzecinane miejscami rzekami i rowami melioracyjnymi.

⁷ Źródło: Waloryzacja przyrodnicza Gminy Kołobrzeg

Zgodnie z wykazem zabytków sporządzonym przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do najcenniejszych zabytków gminy Kołobrzeg należą:

- **Budzistowo:**

- Kaplica św. Jana Chrzciciela – kościółek jest jedynym zabytkiem wczesnośredniowiecznego Kołobrzegu, jak i najstarszym obiektem ceglany architekтуры sakralnej na Pomorzu Środkowym. Po raz pierwszy wymieniony w źródłach pisanych w roku 1222.

Rysunek 4 Kościół w Budzistowie

(źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Budzistowo_Church_2009-05a.jpg)

- Cmentarz przykościelny.
- **Drzonowo:**
 - Park dworski z II połowy XIX wieku.

- **Karcino:**

- Kościół Podwyższenia Krzyża Św. z 1869 roku

Rysunek 5 Kościół Podwyższenia Krzyża Św.

(źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Karcino#/media/Plik:Karcino_Church_2008-02a.jpg)

- **KądzIELno:**

- Dwór (otoczenie) z 1907 roku, obecnie dom mieszkalny. W historycznym zespole folwarcznym w KądzIELnie zachowały się zaledwie pojedyncze obiekty. Jednym z najcenniejszych jest zespół pałacowo-parkowy, zlokalizowany w północno-wschodniej części założenia. Eklektyczny pałac i niewielki park w zapleczu stanowią przykład historycznej siedziby ziemiańskiej. Objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej (pałac proponowany do wpisania do rejestru zabytków).

- **Korzystno:**

- Kościół Chrystusa Króla z 1866 roku z parcelą

Rysunek 6 Kościół w Korzystnie

(źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_Chrystusa_Kr%C3%B3la_w_Korzystnie#/media/Plik:Korzystno_Church_2008-02.jpg)

- **Nowogardek:**

- Dom nr 19 – jest to budynek szerokofrontowy, murowany z cegły ceramicznej, otynkowany, 7-osiowy (o symetrycznej kompozycji elewacji). Parterowy ze ścianką kolankową. Nakryty dachem naczółkowym (pokrycie stanowi łupek). Zachowany oryginalny detal w postaci opasek okiennych, gzymsu międzykondygnacyjnego i podokapowego, boniowania elewacji.

- **Sarbia:**

- Cmentarz przykościelny;
- Kościół św. Jana Chrzciciela – To obiekt o cechach późnego gotyku: korpus główny murowany z cegły ceramicznej, z pięciobocznym prezbiterium, orientowany. Działka kościelna to otoczona murem kamiennym historyczna nekropolia.

Rysunek 7 Kościół w Sarbii

(źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Parafia_%C5%9Bw._Jana_Chrciciela_w_Sarbi#/media/Plik:Sarbia_p.w._%C5%9Bw._Jana_Chrciciela.jpg)

Oprócz wyżej wymienionych zabytków, w gminie Kołobrzeg znajdują się także inne obiekty zabytkowe świadczące o zjawiskowości i nadzwyczajności tych miejsc. Są to między innymi:

- wieża transformatorowa w Głowaczewie,
- pozostałości wieży ciśnień, z początku XX w. w Głowaczewie,
- zakład tokarski/zlewnia mleka, XIX/XX w. w Karcinie,
- dawny młyn wodny, z 1883 r. w Karcinie,
- zabytkowy cmentarz wojenny ewangelicki w Korzystnie,
- park z drugiej połowy XIX w.,
- zabytkowy budynek inwentarski i gołębnik w Korzystnie,
- dawny młyn wodny z 1895 r. w Sarbii,
- neogotycka Kaplica Betlejemka pw. NMP, z 1900 r. w Sarbii.

Z punktu widzenia rozwoju turystyki największym atutem gminy jest jej nadmorskie położenie. Plaże Grzybowa i Dźwirzyna położone są nad otwartym morzem i należą do najpiękniejszych

na polskim wybrzeżu. Woda w Bałtyku, z dala od wielkich rzek, jest tutaj najczystsza. Znajdują się tam urządzone kąpieliska i dzikie, mało uczęszczane plaże z bardzo jasnym i drobnym piaskiem. Plaże są wyjątkowo szerokie 30–60 m. Wysokie, pofałdowane wydmy porasta wiekowy sosnowy las, który tworzy w tej części wybrzeża oddziałujący zdrowotnie mikroklimat. Na wydmach występuje nadmorski bór bażynowy z dużą ilością roślin chronionych i zagrożonych, a w dalszej odległości także tzw. Suche wrzosowiska.

Tuż za pasem nadmorskich miejscowości roztacza się piękne przymorskie jezioro i wyjątkowy polodowcowy krajobraz, wzniesienia morenowe i rozległe niziny w pradolinach lodowcowych rzek, lasy, oczka wodne, meandrujące rzeki, bogactwo roślinności i zwierząt. Wsie, w których znajdziemy ślady wczesnego średniowiecza i liczne skarby historii Pomorza. Atrakcjami przyrodniczo-krajobrazowymi są także rzeki ze swoimi dolinami (Parsęta, Bogucinka, Dębosznicza i Błotnica), a także jeziora Resko Przymorskie i Borek.

Jezioro Resko Przymorskie wykorzystywane jest turystycznie, szczególnie w sezonie letnim. W Dźwirzynie przy ujściu Błotnicy została wybudowana drewniana stanica wodna wraz z przystanią. Obecnie przygotowywana jest inwestycja polegająca na budowie Gminnego Centrum Sportów Wodnych.

W gminie Kołobrzeg znajduje się bogata infrastruktura związana z turystyką.

Baza noclegowa zlokalizowana jest w zasadzie w dwóch nadmorskich miejscowościach. Są to obiekty funkcjonujące w zdecydowanej większości sezonowo (inaczej niż w Kołobrzegu gdzie działają sanatoria). Pod względem standardu usług występujące obiekty możemy zakwalifikować generalnie jako średniej i niższej klasy (zaledwie kilka jest obiektami klasy wyższej – hotele i pensjonaty „luksusowe”). Jednakże zauważyć należy, że baza noclegowa cały czas się rozwija i jej standard poprawia się. W gminie dostępne są między innymi campingi, które na stałe wpisują się jako atrakcja alternatywnego spędzania wolnego czasu i noclegu.

W związku ze specyfiką gminy – na jej terenie funkcjonuje dość szeroka sieć placówek gastronomicznych. Są to zarówno restauracje, kawiarnie i cukiernie, jak i bary i puby oraz mniejsze punkty gastronomiczne (także mobilne). Najmniejsza ilość placówek gastronomicznych znajduje się w Dźwirzynie, Grzybowie. Specyfiką funkcjonujących placówek jest dość duża ilość (zdecydowana większość) tych działających sezonowo tj. jedynie w okresie

letnim. Baza gastronomiczna w gminie od lat ulega szybkiemu rozwojowi i znacznej poprawie standardu. Potencjał jej nadąża za rozwojem turystyki.

Dróg i ścieżek rowerowych w Gminie Kołobrzeg przybywa. Do wyboru mamy cztery wyjątkowe trasy, o różnym stopniu trudności, nawierzchni. Łącznie jest już 144 km wytyczonych szlaków rowerowych

- Szlak Bocianich Gniazd – długość szlaku około 24 km;
- Szlak ku Słońcu – długość szlaku około 33 km;
- Międzynarodowy szlak nadmorski R10 – długość szlaku około 27 km;
- Szlak Wokół Jeziora Resko Przymorskie – długość szlaku około 55 km.

Z roku na rok w Dźwirzynie i Grzybowie przybywa sezonowych wypożyczalni rowerów. Samo GCSiR w Dźwirzynie od 2016 w ofercie wynajmu posiada rowery dla dorosłych i dzieci (ponad 20 szt.).

Ponadto przez teren gminy przebiega wiele szlaków turystycznych o różnym charakterze (piesze, konne, samochodowe, kajakowe, nordic walking). Szczegółowy opis tras i szlaków można znaleźć na stronie internetowej gminy.

Poza wymienionymi gmina Kołobrzeg oferuje jeszcze wiele innych atrakcji turystycznych i form spędzania wolnego czasu m. in.:

- Port w Dźwirzynie;
- Amfiteatr Dźwirzyno;
- Foto ławeczka w Dźwirzynie;
- Taras widokowy na plaży w Grzybowie;
- Plaża naturystów w Grzybowie;
- Rzeźba „Miłość od pierwszego jeżdżenia”;

Rysunek 8 Plaża w Grzybowie

(źródło: https://gmina.kolobrzeg.pl/strona-329-zeglarnia_surfing.html)

Turystyka gminy, ze względu na jej położenie, związana jest głównie z wybrzeżem. Pozostałe miejscowości w gminie również oferują szereg atrakcji turystycznych gdzie każdy jest w stanie znaleźć coś dla siebie. Najciekawsze propozycje to przede wszystkim:

- Centrum Rozrywki „Dziki zachód” w Zieleniewie. Jest to zorganizowany na wzór westernowego miasteczka obiekt wypoczynkowy, w którym można uczestniczyć w różnego rodzaju programach artystycznych, pojeździć konno i dorożką, zwiedzić mini zoo i szereg innych atrakcji.
- Jazda konna dostępna w kilku ośrodkach: w Grzybowie- ul. Szkolna, w Budzistowie, ul. Kołobrzeską, Korzystno, ul. Truskawkowa.
- Przystań jachtowa na jeziorze Resko, z wypożyczalnią zagłówek, kajaków czy rowerów wodnych.
- Gospodarstwa agroturystyczne m. in. w Bogusławcu, Głowaczewie, Karcino i Starym Borku.

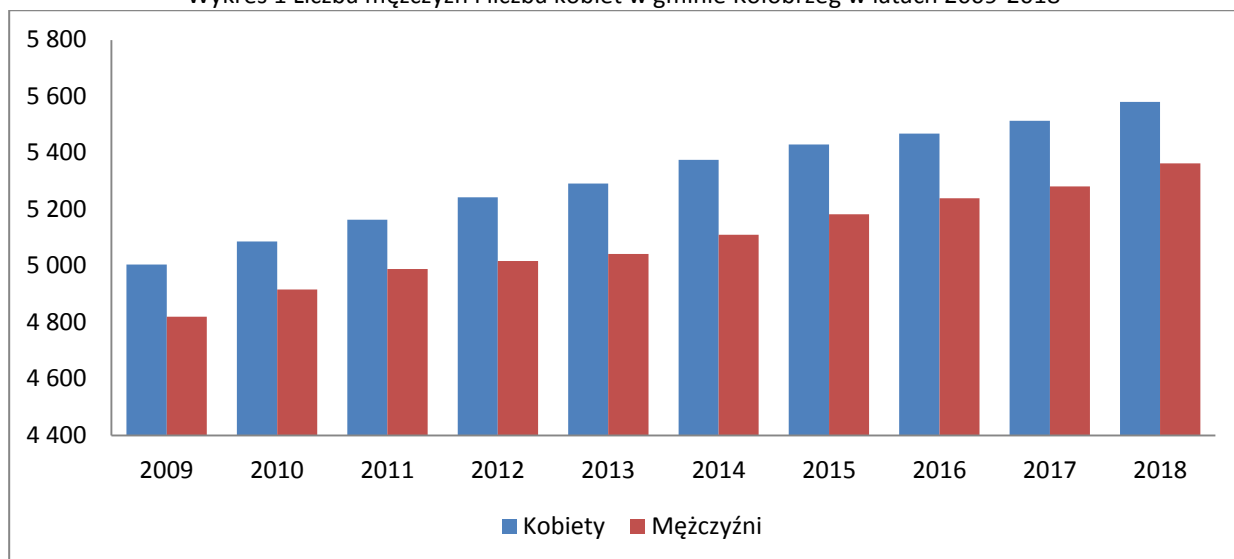
3.2 SFERA SPOŁECZNA

3.2.1 DEMOGRAFIA

W 2018 roku Gminę zamieszkiwały (wg. GUS) 10.944 osoby, w tym 5.363 mężczyzn oraz 5.581 kobiet. Kobiety mają nieznaczną przewagę liczebną nad mężczyznami (2,00%). Należy więc

stwierdzić, że podział wg. płci jest niezwykle równomierny, nie tylko w roku 2018 ale także na przestrzeni wielu lat.

Wykres 1 Liczba mężczyzn i liczba kobiet w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Szczegółowe dane przedstawia tabela 4.

Tabela 4 Liczba mieszkańców gminy Kołobrzeg w latach 2009-2018

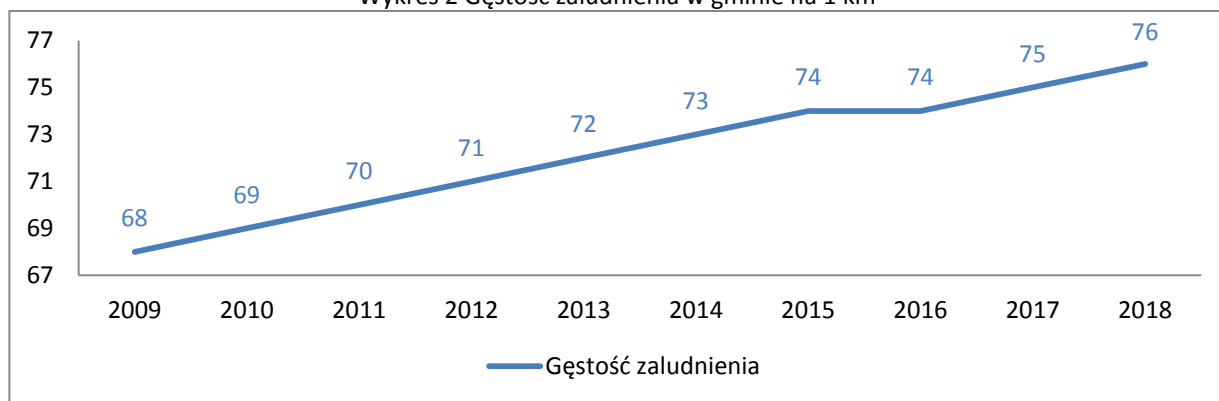
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ogółem	9 825	10 004	10 152	10 260	10 334	10 485	10 613	10 708	10 795	10 944
Mężczyźni	4 820	4 917	4 989	5 017	5 042	5 110	5 183	5 240	5 281	5 363
Kobiety	5 005	5 087	5 163	5 243	5 292	5 375	5 430	5 468	5 514	5 581
Mężczyźni	49,06%	49,15%	49,14%	48,90%	48,79%	48,74%	48,84%	48,94%	48,92%	49,00%
Kobiety	50,94%	50,85%	50,86%	51,10%	51,21%	51,26%	51,16%	51,06%	51,08%	51,00%

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

W ostatnich 10 latach liczba mieszkańców gminy systematycznie wzrasta. Jest to bardzo pozytywny i oczekiwany trend. Od 2009 roku w gminie przybyło 1.119 osób (wzrost o ponad 11,3%).

Gęstość zaludnienia w gminie Kołobrzeg na przestrzeni ostatnich lat wzrasta, jest to oczywiście związane z przyrostem liczby mieszkańców. Według danych z Banku Danych Lokalnych, w 2018 roku wynosiła 76 osób na kilometr kwadratowy.

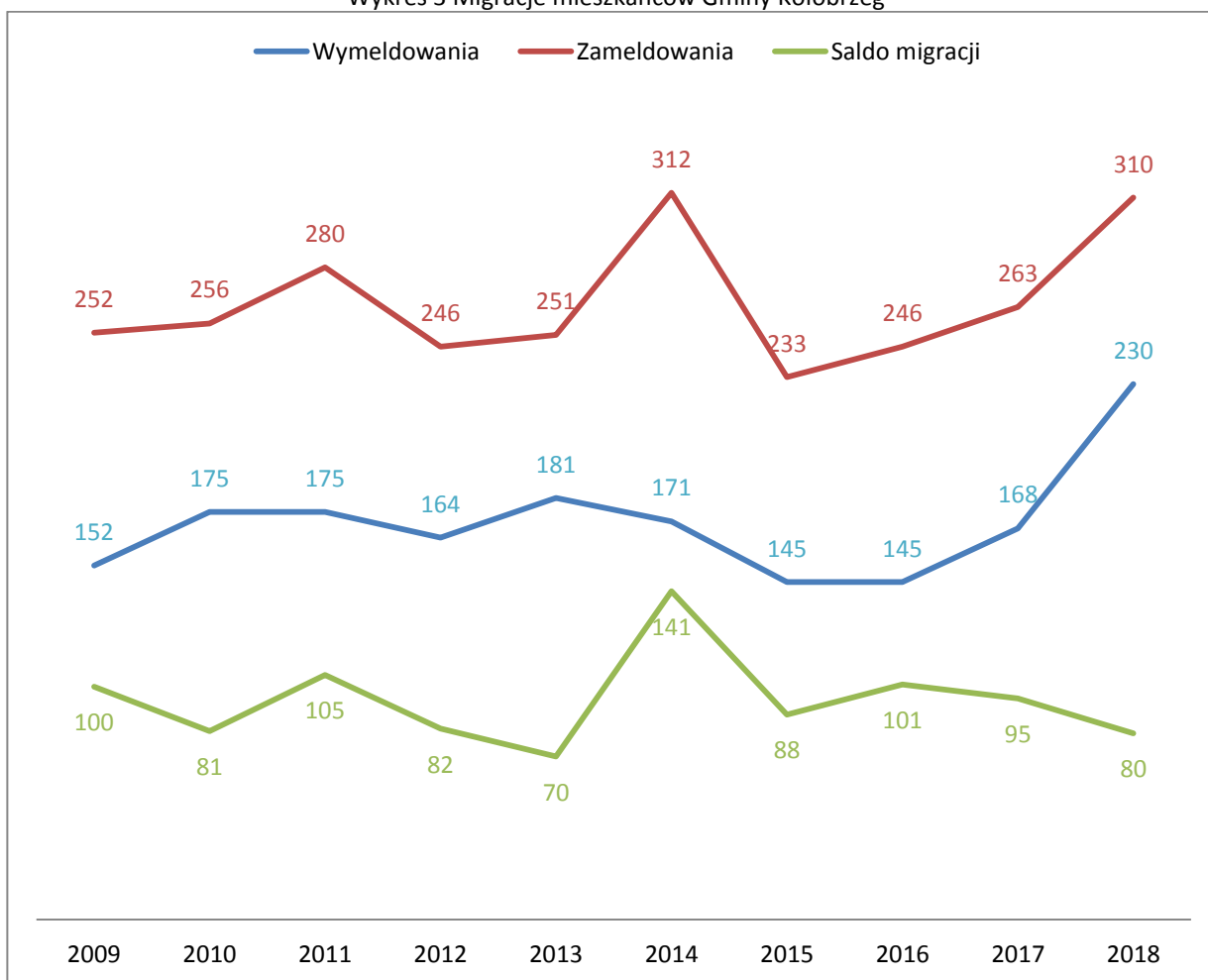
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km²

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Na wykresie 3 doskonale widać, że w Gminie, w ostatnich 10 latach, utrzymuje się nadwyżka zameldowań w stosunku do liczby wymeldowań. Saldo migracji w 2018 roku wynosiło +80.

Wykres 3 Migracje mieszkańców Gminy Kołobrzeg

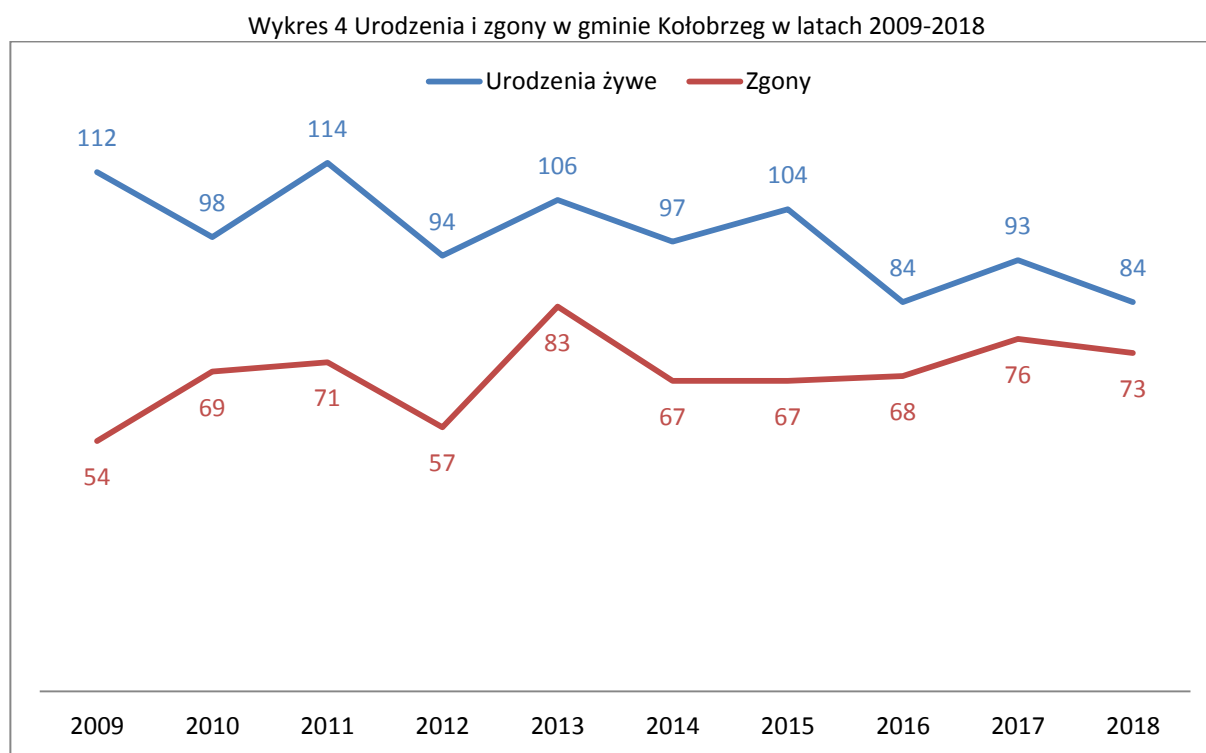
Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Prezentowane dane niestety nie oddają całego rozmiaru zjawiska, ponieważ dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą – najpierw –

wymeldowania się z dotychczasowego miejsca pobytu, a później – zameldowania w nowym. Stąd to zjawisko jest trudne do oszacowania.

Według Banku Danych Lokalnych w 2018 roku 181 osób wymeldowało się z gminy Kołobrzeg do miast. Taki stan rzeczy spowodowany może być dobrym połączeniem komunikacyjnym i bliskością dużych ośrodków miejskich (m. in. Koszalin, Szczecin), będących miejscem zatrudnienia i nauki mieszkańców gminy. Odpływ ludności nastąpił również do innych miejscowości wiejskich (49 osób). W 2018 roku z miast na teren gminy Kołobrzeg zameldowało się 249 osób, a z innych terenów wiejskich 61 osób.

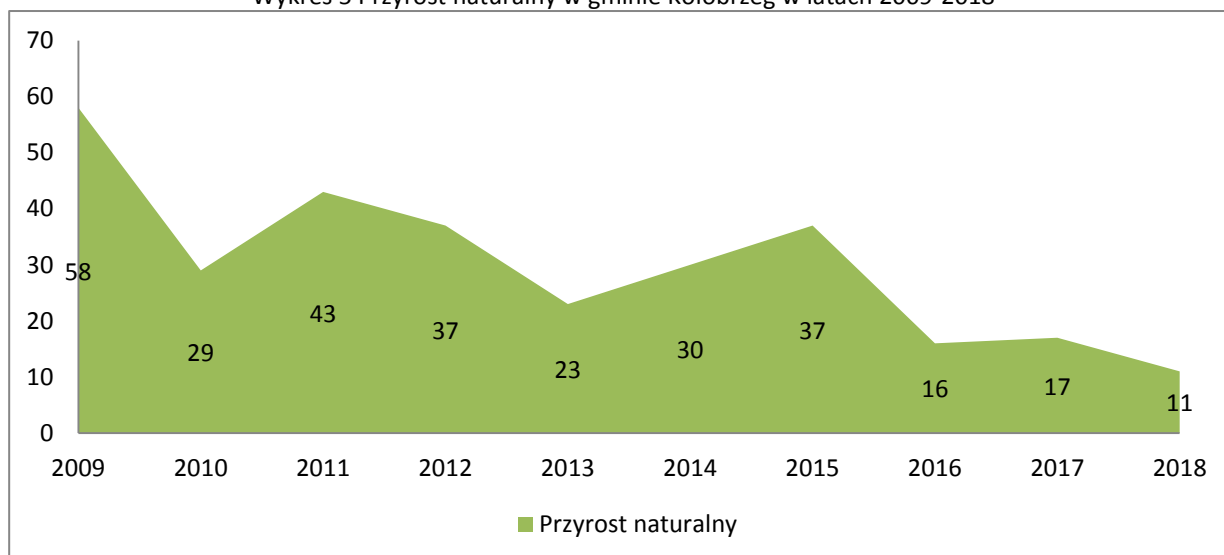
Struktura ludności według wieku jest bardzo nierównomierna z uwagi na kolejne niższe i wyższe demograficzne. Analizując wykres 4 można zauważyć, że liczba urodzeń w gminie Kołobrzeg w ostatnich latach systematycznie maleje. Z kolei liczba zgonów utrzymuje się na podobnym (można powiedzieć stałym) poziomie.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Przyrost naturalny w gminie Kołobrzeg w 2018 roku był dodatni i wynosił +11. Odwrotnie sytuacja wyglądała w całym powiecie kołobrzeskim (-177), województwie zachodniopomorskim (-3.168) i kraju (-26.022).

Wykres 5 Przyrost naturalny w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018

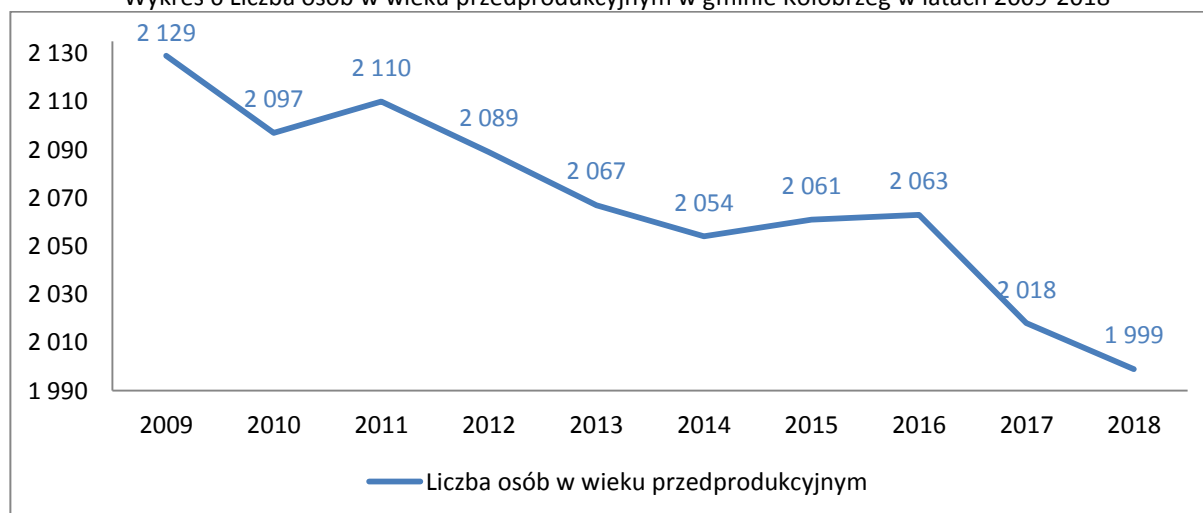

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Jeżeli uwzględnimy dotychczasowe trendy migracji wewnętrznych i ich dodatnie saldo w ostatnich latach oraz dodatni przyrost naturalny to Gmina Kołobrzeg w najbliższej przyszłości może wykazywać dalszy wzrost liczby mieszkańców. Jest to oczywiście bardzo pożądane zjawisko.

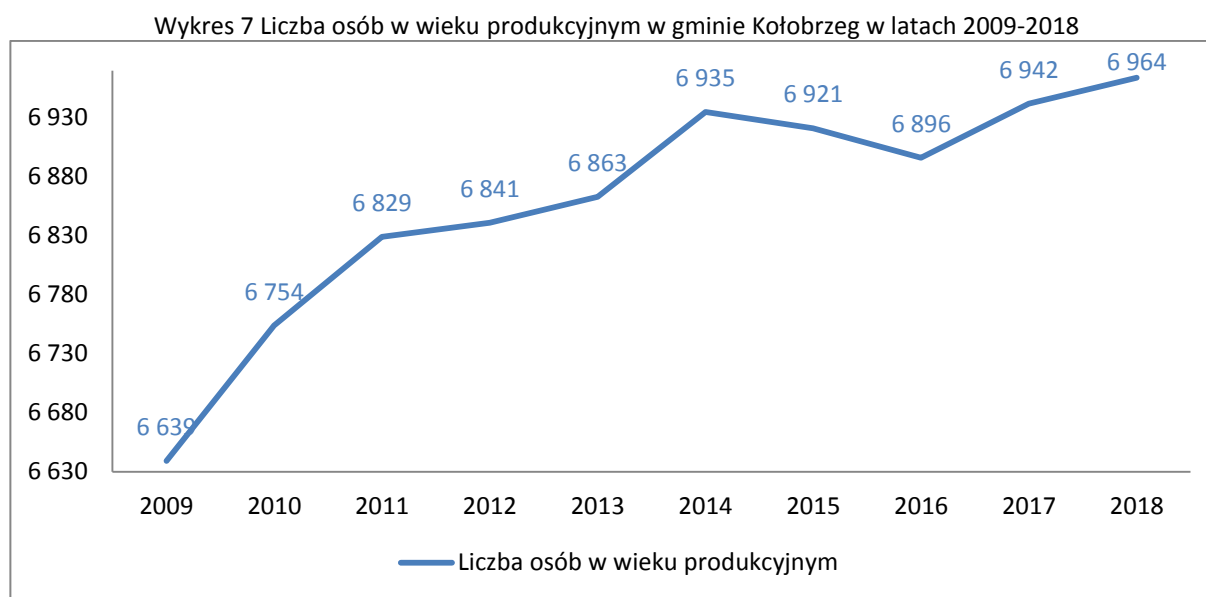
W ostatnich dziesięciu latach liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleje. Ma to z pewnością związek ze spadającą liczbą urodzeń. Z kolei grupa osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym systematycznie powiększa się. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Kołobrzeg wyglądają mało korzystnie. Jest to sytuacja identyczna z sytuacją kraju. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.

Wykres 6 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018

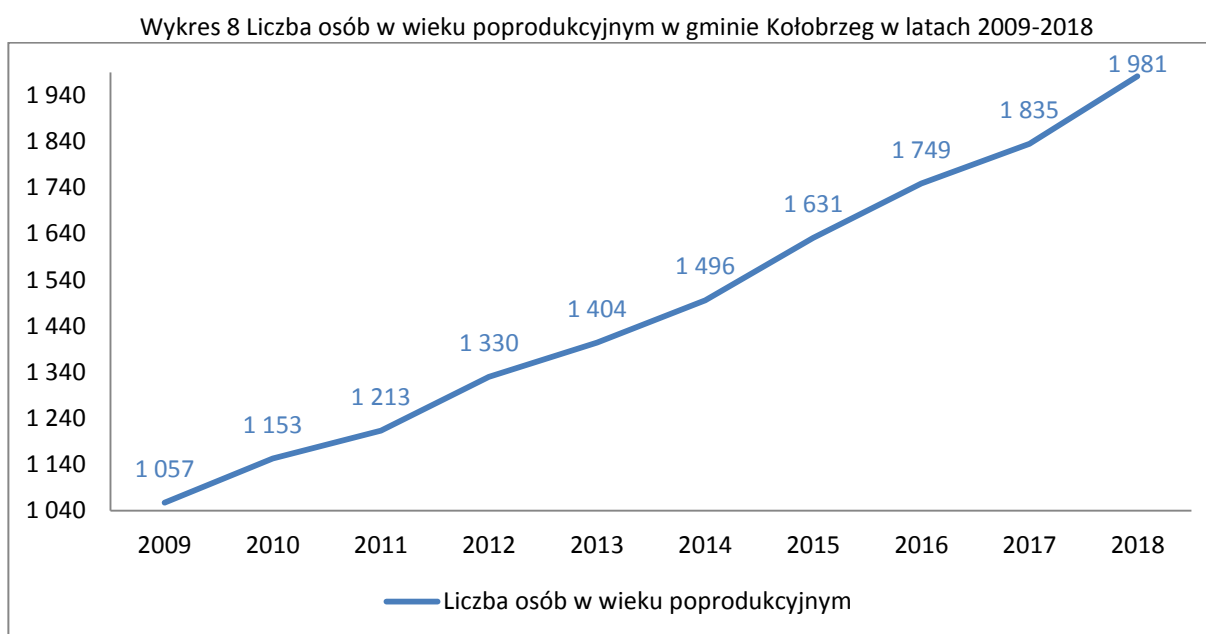
Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Liczba ludności w gminie w wieku przedprodukcyjnym, w latach 2009-2018, spadła o 130 osób czyli o ponad 6%.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Od 2009 roku grono mieszkańców gminy w tym przedziale wiekowym zwiększyło się o 325 osób – czyli o prawie 5%. Okoliczności te wynikają zapewne z faktu dodatniego salda migracji mieszkańców.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Jak widać na powyższym wykresie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, zgodnie z krajowymi tendencjami, systematycznie rośnie. W ciągu ostatnich 10 lat grupa ta zwiększyła się o 924 osoby. Oznacza to przyrost o ponad 87%.

Tabela 5 Mężczyźni i kobiety w gminie Kołobrzeg w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2018

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Mężczyźni w wieku przedprodukcyjnym	1.064	1.066	1.065	1.032	1.030	1.017	1.024	1.050	1.037	1.033
Kobiety w wieku przedprodukcyjnym	1.065	1.031	1.045	1.057	1.037	1.037	1.037	1.013	981	966
Mężczyźni w wieku produkcyjnym	3.432	3.503	3.556	3.576	3.583	3.632	3.634	3.615	3.632	3.656
Kobiety w wieku produkcyjnym	3.207	3.251	3.273	3.265	3.280	3.303	3.287	3.281	3.310	3.308
Mężczyźni w wieku poprodukcyjnym	324	348	368	409	429	461	525	575	612	674
Kobiety w wieku poprodukcyjnym	733	805	845	921	975	1.035	1.106	1.174	1.223	1.307

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd sierpień 2019 r.)

Wśród ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przeważają mężczyźni (różnica odpowiednio 3,35% i 5,00%). Z kolei wśród osób w wieku poprodukcyjnym zdecydowany prym wiodą kobiety (prawie 32% różnicy).

Średni wiek mieszkańców wynosi 39,6 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wszystkie powyższe ustalenia stanowią przesłankę do działań o charakterze prorodzinny oraz do inwestycji w infrastrukturę oraz usługi przeznaczone dla osób w starszym wieku. Jest to również zapowiedź rozwoju rynku produktów i usług skierowanych do osób starszych, jako docelowej grupy konsumenckiej. W przyszłości należy spodziewać się również skutków finansowych wynikających z prognozowanych zmian liczby ludności.

3.2.2 RYNEK PRACY, BEZROBOCIE

Bezrobocie czyli zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów stale towarzyszy gospodarce rynkowej. Na koniec lipca 2019 roku w gminie Kołobrzeg pozostawało zarejestrowanych 44 bezrobotnych. Wśród bezrobotnych większą liczebnie grupą były kobiety (28). Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy.

Tabela 6 Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Kołobrzeg

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W GMINIE KOŁOBRZEG	2015	2016	2017	2018	31.07.2019 r.
Liczba osób bezrobotnych	346	287	186	98	44
W tym kobiety	187	157	106	54	28
Z prawem do zasiłku	b.d.	b.d.	47	30	16
W tym kobiety	b.d.	b.d.	23	14	8
Wskaźnik bezrobocia*	5,0%	4,1%	2,7%	1,4%	0,6%

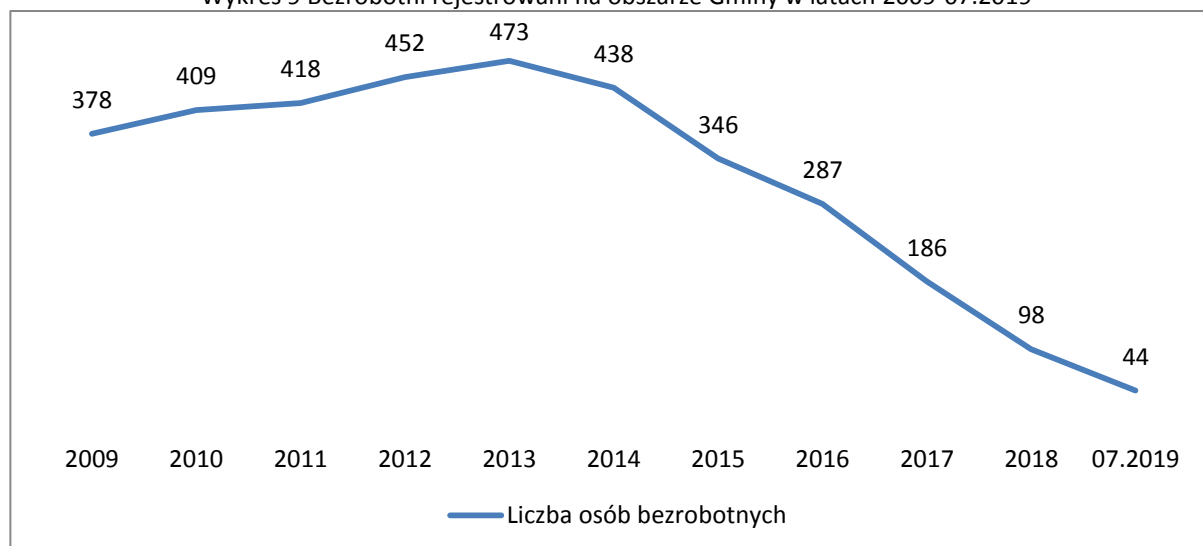
Źródło: <https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/statystyka-badania-i-analiza/statystyki-ryнку-pracy/>, wgląd sierpień 2019 r.

* Liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym (dane demograficzne na dzień 31 grudnia 2018 r.)

Rok 2019 przyniósł dalszą poprawę sytuacji zarówno na krajowym, wojewódzkim, jak i lokalnym rynku pracy. Z analizy danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że zapoczątkowany jesienią 2008 roku trend wzrostowy bezrobocia rejestrowanego zakończył się w roku 2013. Od tego czasu widoczny jest już trend malejący. Stopa bezrobocia w kraju spadła z 13,4% (2013) do 5,8% (XII.2018), w województwie zachodniopomorskim z 18,0% (2013) do 7,4% (XII.201/), a w powiecie kołobrzeskim z 13,1% (2013) do 2,5% (XII.2018). Powyższa tendencja jest potwierdzeniem ogólnej poprawy koniunktury w Polsce, tj. wzrostu liczby pracujących, wzrostu PKB, a także efektem wprowadzonych zmian w zakresie aktywnej polityki rynku pracy. Ożywienie gospodarcze sprzyjało wzrostowi konsumpcji, a dobra pogoda jesienią – pracom budowlanym oraz drogowym. Przyczyną spadku bezrobocia są również czynniki demograficzne. Na rynek pracy weszły roczniki niżu demograficznego. Znalazło to odzwierciedlenie w rejestrowanym bezrobociu osób do 25 roku życia w powiecie kołobrzeskim. Na rynku pracy duże znaczenie mają kwalifikacje zawodowe i wykształcenie przyszłych pracowników. Umiejętności zawodowe oraz czynniki osobowościowe są głównym kryterium stosowanym przy rekrutacji. Na terenie gminy Kołobrzeg największy odsetek osób bezrobotnych na koniec 2018 roku stanowili mieszkańcy posiadający wykształcenie zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe oraz policealne i średnie zawodowe. Najmniejszy odsetek osób bezrobotnych stanowili mieszkańcy posiadający wykształcenie wyższe oraz średnie ogólnokształcące.

Wykres 9 pokazuje, że liczba osób bezrobotnych w ostatnim czasie systematycznie maleje.

Wykres 9 Bezrobotni rejestrowani na obszarze Gminy w latach 2009-07.2019

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd sierpień 2019 r.)

Aktywność zawodowa ludności jest wysoka – znacznie przekracza średni poziom w kraju. Z przedstawionych danych można wywnioskować, że bezrobocie w gminie Kołobrzeg jest w tym momencie problemem marginalnym. Wskaźnik bezrobocia na koniec lipca 2019 r. wynosił 0,6% (tylko 44 zarejestrowanych bezrobotnych). Jest to bardzo dobry wynik. Należy jednak pamiętać, iż duża część miejsc pracy ma charakter sezonowy. Przede wszystkim uwagę zwracają dwa czynniki związane z obecnym poziomem zatrudnienia tj. bardzo wysoki poziom przedsiębiorczości oraz właśnie sezonowość zatrudnienia. Oba te czynniki mają źródło w specyfice gospodarki gminy, w której bardzo istotne znaczenie odgrywa turystyka. W praktyce bowiem wiele z podmiotów (osoby prowadzące działalność gospodarczą) to działalności prowadzone indywidualnie w turystyce (udzielanie noclegów, gastronomia), które nie dają stabilnych dochodów przez cały rok, a ponadto są silnie uzależnione od czynników naturalnych (warunki pogodowe) i koniunkturalnych.

10,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kołobrzeg pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 21,5% w przemyśle i budownictwie, a 32,6% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

3.2.3 MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe to ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się obiektów zbiorowego zamieszkania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs

i internatów, domów pomocy społecznej), pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Na terenie gminy, w 2017 roku, znajdowało się 4.195 mieszkań, które składały się na około 2.531 budynków mieszkalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 114,2 m². W 2018 roku oddano do użytku 64 nowe mieszkania.

Tabela 7 Struktura mieszkań w gminie Kołobrzeg w latach 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba budynków mieszkalnych	2.394	2.449	2.490	2.531	2.592
Liczba mieszkań	4.071	4.122	4.154	4.195	b.d.
Liczba izb	19.578	19.898	20.085	20.362	b.d.
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	456.493	465.642	471.559	478.973	b.d.
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	112,1	113,0	113,5	114,2	b.d.
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]	43,5	43,9	44,0	44,4	b.d.
Mieszkania oddane do użytku	70	60	32	46	64

Źródło: Bank Danych Lokalnych, (wgląd sierpień 2019 r.)

Sytuację mieszkaniową w gminie Kołobrzeg można uznać za poprawną. Z pośród gmin powiatu kołobrzесьkiego w 2018 roku oddano tu najwięcej mieszkań do użytku (wyłączając Kołobrzeg – ponad 1000 oddanych mieszkań). Liczba mieszkań przypadająca na każdych 1000 mieszkańców jest porównywalna do wartości dla województwa i nieznacznie większa od średniej dla Polski. Ponad 90% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne, a pozostałe na sprzedaż lub wynajem. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 99,06% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 98,12% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 96,53% mieszkań posiada łazienkę, 93,45% korzysta z centralnego ogrzewania, a 62,71% z gazu sieciowego.

3.3 SFERA GOSPODARCZA

3.3.1 ROLNICTWO

Gmina Kołobrzeg, poza częścią usytuowaną pasie nadmorskim, jest gminą rolniczą. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 144 km². Według GUS całkowita powierzchnia użytków rolnych wynosi 10.506 ha co stanowi 72,98% powierzchni gminy. Największy udział w powierzchni użytków rolnych stanowią grunty orne (58,1%), łąki (32,3%) i pastwiska (5,7%). Dominują gospodarstwa małe i średnie, przy niewielkim udziale gospodarstw wielkoobszarowych.

Według Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi na terenie gminy wynosi ok. 15,99 ha. Gospodarstwa o areale do 10 ha stanowią ponad 70% ogólnej ilości gospodarstw. Świadczy to o dużym rozdrobnieniu produkcji rolniczej.

Przy czym w ostatnich latach w gminie funkcja rolnicza została znacznie ograniczona na rzecz funkcji turystycznej i zabudowy mieszkaniowej. Rolnictwo użytkuje gleby wykształcone z glin lekkich w górnych poziomach spiaszczonych o właściwym uwilgotnieniu. Wśród gleb okresowo podmokłych największy udział mają gleby brunatne kwaśne i wylugowane, rzadziej brunatne właściwe

Należy zauważyć, że walory przyrodnicze obszarów wiejskich tworzą doskonałe warunki dla rozwoju rolnictwa ekologicznego w związku z coraz większym zainteresowaniem i zapotrzebowaniem na żywność ekologiczną (głównie dla zaopatrzenia chłonnego rynku zbytu w Kołobrzegu, Dźwirzynie, Grzybowie). Rolnictwo ekologiczne jest ważnym czynnikiem zwiększającym zatrudnienie na wsi, dostarcza nowych miejsc pracy oraz daje rolnikom dodatkowe źródło dochodu.

3.3.2 RYBOŁÓWSTWO

Na terenie gminy znajduje się jeden port – w Dźwirzynie o bardzo ograniczonej i wymagającej inwestycji infrastrukturze rybackiej. Przedsiębiorcy – rybacy mieszkający w miejscowościach gminy Kołobrzeg korzystają także z większego portu w Kołobrzegu.

Do połowów wykorzystywany jest port kołobrzegi. Cumuje tam zdecydowanie więcej kutrów i łodzi rybackich niż w porcie w Dźwirzynie. Z punktu widzenia wielkości połowów port w gminie Kołobrzeg ma znaczenie marginalne

Na terenie gminy Kołobrzeg funkcjonują zakłady przetwórstwa ryb m. in. zakład przetwórstwa rybnego Barkas w Obrotach czy Marlin w Grzybowie. Prowadzą one szeroką działalność oferując m. in. ryby wędzone, solone, mrożone i świeże oraz przeróżne przetwory rybne.

3.3.3 PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W Gminie Kołobrzeg liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych, na przestrzeni ostatnich lat, systematycznie wzrasta i w 2018 roku wynosiła 2.033. Działają one głównie w takich sekcjach, jak: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

(611), handel i usługi w zakresie napraw (321) oraz budownictwo (233). W 2018 roku zarejestrowano 190 nowych podmiotów, a 148 podmiotów zostało wyrejestrowanych.

Tabela 8 Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2014-2018

ROK	LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH		
	OGÓŁEM	W SEKTORZE PUBLICZNYM	W SEKTORZE PRYWATNYM
2018	2.033	6	2.027
2017	1.985	6	1.979
2016	1.904	8	1.896
2015	1.830	8	1.822
2014	1.807	8	1.799

Źródło: Bank Danych Lokalnych, , wgląd sierpień 2019 r.

Szczegółowe dane przedstawia tabela 9.

Tabela 9 Podmioty gospodarcze w gminie Kołobrzeg w poszczególnych sekcjach polskiej klasyfikacji działalności (PKD) w 2017i 2018 roku

	2017		2018	
	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY	SEKTOR PUBLICZNY	SEKTOR PRYWATNY
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	0	59	0	59
Górnictwo i wydobywanie(B)	0	1	0	0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	0	131	0	129
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D)	0	6	0	5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	0	2	0	2
Budownictwo (F)	1	218	1	233
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	0	336	0	324
Transport i gospodarka magazynowa (H)	0	80	0	90
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	0	601	0	611
Informacja i komunikacja (J)	0	18	0	22
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	0	25	0	22
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	0	48	0	56
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	0	114	0	119
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	0	48	0	45
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	0	5	0	5
Edukacja (P)	3	24	3	26

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	0	135	0	142
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	2	43	2	43
Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (S,T)	0	84	0	93

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

W strukturze podmiotów gospodarczych największy udział przypada na podmioty związane z usługami hotelarskimi, gastronomicznymi i handlowymi, a więc bezpośrednio związanych z obsługą turystów. Są to ośrodki wypoczynkowe, pensjonaty, campingi, pola namiotowe, bary, smażalnie, kawiarnie, restauracje, punkty handlowe (spożywcze, chemiczne, odzieżowe, mięsne, prasa, budowlane, rybne, pamiątkarskie, itp.), zakłady fryzjerskie, warsztaty samochodowe itp. Najwięcej osób zatrudniają firmy z branży turystycznej, budowlanej oraz instytucje publiczne: szkoły i urzędy oraz ich jednostki podległe oraz zakłady przetwórstwa ryb. Do najważniejszych pracodawców w gminie należą::

- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe „BET-DOM” sp. z o.o. Dźwirzyno;
- „WADOTAL” sp. z o.o. Kądzierzno;
- Hotele i Domy Wczasowe „DIAMENT” sp. z o.o. Grzybowo;
- Przeds. Wielobranżowe „MARWAR” s.c. Gajda T., Topczewski P., Topczewska L. Grzybowo;
- „OSIEDLE BAŁTYK” sp. z o.o. Grzybowo;
- „Usługowy Zakład Ogólnobudowlany Gałązka Kazimierz, Świniecki Leszek s.c.” Grzybowo;
- „BISPOL” Przemysław Wysocki s. j. Dźwirzyno;
- Zespół Szkół w Drzonowie, Drzonowo;
- Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Jana Pawła II w Dźwirzynie;
- Dźwirzyńskie Towarzystwo Oświatowe, Dźwirzyno;
- „ŚNIEŻKA” Abram Gałgański s. j. Budzistowo;
- Szkoła Podstawowa z oddziałami przedszkolnymi im. Mieszka I w Drzonowie;
- Społeczne Gimnazjum, Dźwirzyno;
- „MARLIN” Anna i Piotr Topczewscy s.j. Grzybowo;
- „OPTIWOOD POLAND” sp. z o. o. Głowaczewo;
- ZOO CENTRUM sp. z o. o. Zieleniewo;

- Kołobrzesci Klub Kolarski „Nawrocki – Ziemia Grzybowska”, Grzybowo;
- Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dźwirzynie, Dźwirzyno;
- Ośrodek Rehabilitacyjno – Wypoczynkowy „MAGNAT – SPA” s.c. Łukasz Wajs, Wacław Wajs, Grzybowo;
- Firma Usługowo-Handlowa s.c. Szczytowicz, Florkowska, Dźwirzyno;
- GRAND BALTIC sp. z o. o. Dźwirzyno;
- Hotel Senator sp. z o. o sp. komandytowa, Dźwirzyno;
- „Połowy Morskie Sokołowski, Kozakowski s. c.”, Zieleniewo;
- Spadło Przemysław Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno – Budowlanych, Głowaczewo;
- Sprzedaż nawozów „AGRO” Piotr Zygmier, Grzybowo;
- Matyjach Radosław Usługi Brukarskie i Wodno – Kanalizacyjne, Sarbia;
- Usługowy Zakład Ogólnobudowlany – Instalacyjny Bogdan Kmita, Zieleniewo;
- EKOMECH Monika Horodecka, Grzybowo;
- „DORAKO” Roman Dziel, Budzistowo;
- Przedsiębiorstwo Turystyczne „RYBITWA” Stanisław Krechowicz, Dźwirzyno;
- „ANLECH” Anna Lechocka, Budzistowo;
- Kołowski Tomasz „T. K GASTRONOMIA”, Dźwirzyno;
- Wojciechowski Marek Przedsiębiorstwo Budowlane „ASTRID”, Grzybowo;
- Krawiectwo Lekkie „FEEMA” Elżbieta Badeńska, Niekanin;
- TFL POLAND Katarzyna Tyszkiewicz, Bezpraw.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Kołobrzeg najwięcej (114) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1.998 jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0-9 pracowników.

3.4 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

3.4.1 KOMUNIKACJA

Układ komunikacyjny gminy Kołobrzeg tworzą:

- Drogi wojewódzkie:
 - Nr 102 relacji Międzyzdroje – Kołobrzeg;
 - Nr 162 relacji Rościcino – Zarańsko;

- Nr 163 relacji Kołobrzeg – Wałcz;
- Drogi powiatowe:
 - Nr 3152Z: Dźwirzyno – Kołobrzeg;
 - Nr 3355Z: Karcino – Kołobrzeg;
 - Nr 3301Z: Grzybowo – Stary Borek;
 - Nr 3302Z: Korzyścienko – Korzystno;
 - Nr 3303Z: Karcino – Drzonowo – Bogusławiec;
 - Nr 3304Z: Samowo – Sarbia;
 - Nr 3305Z: Drzonowo – Nowogardek;
 - Nr 3306Z: Korzystno – Błotnica;
 - Nr 3307Z: Głęb – Gościno;
 - Nr 3309Z: Rościęcino – Rzesznikowo;
 - Nr 3325Z: Stramnica – Stojkowo;
 - Nr 3330Z: Kołobrzeg – Budzistowo;
 - Nr 3331Z: Niekanin – Pustary.

Łączna długość dróg powiatowych w gminie wynosi 58,5 km. Stanowią one połączenia z sąsiednimi powiatami i gminami. Drogi o nawierzchni twardej stanowią 74% dróg powiatowych, 13% jezdnie o nawierzchni wykonanej z bruku/płyt betonowych a 13% dróg to drogi gruntowe.

- Drogi gminne mają łączną długość około 380 km. Drogi gminne publiczne (85,7 km) z których 64% stanowią drogi o nawierzchni twardej (asfaltowe, z kostki betonowej, płyt betonowych i bruku), natomiast 36% dróg to drogi gruntowe.

Ponadto na w budowie jest jeszcze droga krajowa S6, która będzie miała kluczowe znaczenie dla komunikacji z zachodnimi i południowymi województwami.

Przez teren gminy Kołobrzeg przechodzą dwie trasy kolejowe:

- Kołobrzeg – Poznań (przez Białogard i Szczecinek);
- Kołobrzeg – Szczecin (przez Gryfice).

Obie linie są zelektryfikowane i odbywa się na nich regularny ruch towarowy i pasażerski. Na terenie gminy znajdują się cztery stacje kolejowe: Stary Borek, Głowaczewo, Karcino i Stramnica.

Na obszarze gminy funkcjonuje komunikacja publiczna, która realizowana jest przez prywatnych przedsiębiorców oraz KM Kołobrzeg. Dzięki niej mieszkańcy mogą podróżować do najbliższych miejscowości z terenu gminy i sąsiednich.

Ze względu na duży ruch turystyczny w komunikacji zbiorowej daje się zauważyć bardzo silną sezonowość zarówno w rozkładach jazdy, jak i w ilości przewożonych pasażerów.

3.4.2 SIĘĆ WODOCIĄGOWA

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2018 roku wynosiła ponad 190 km bez przyłączy. Liczba przyłączy wynosiła 3.839 sztuk. Pobór wody przez gospodarstwa domowe w 2018 roku kształtował się na poziomie 493,1 dam³. **Woda dostarczana mieszkańcom do spożycia spełnia wszelkie wymogi sanitarne i ogólnie oceniana jest, jako dobra.** Ponad 99% stałych mieszkańców korzysta z sieci wodociągowej. Średnie roczne zużycie wody na jednego mieszkańca w 2018 roku wynosiło 45,5 m³ i jest to dużo więcej niż średnio w Polsce (33,3 m³), województwie zachodniopomorskim (34,1 m³) i powiecie kołobrzeskim (38,2 m³). Na przestrzeni ostatnich lat wartość ta utrzymuje się na stałym poziomie z niewielkimi wahaniami.

Tabela 10 Charakterystyka sieci wodociągowej w gminie Kołobrzeg

	2014	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	187,3	189,3	190,1	190,6	190,6
Ilość przyłączy prowadząca do budynków mieszkalnych [szt.]	3.560	3.620	3.673	3.723	3.839
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	439,9	439,2	486,8	453,7	493,1
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	10.364	10.493	10.589	10.677	b.d.
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	42,2	41,7	45,7	42,2	45,5

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

Wszystkie miejscowości gminy zaopatrywane są w wodę z komunalnego ujęcia wody podziemnej w Bogucinie-Rościęcinie, poprzez dwie stacje uzdatniania i zbiorczą sieć wodociągową. Woda spełnia wszystkie normy w zakresie sanitarnym. Ujęcie posiada rezerwy na okres kierunkowy przy założeniu, że nie zostanie zlokalizowana funkcja szczególnie wodochłonna. Konieczna jest rozbudowa sieci przesyłowych w celu zapewnienia wody szczególnie w okresie sezonu turystycznego oraz z uwagi na potencjalną rozbudowę miejscowości zgodnie zapisami obowiązujących planów miejscowych.

Na terenie gminy Kołobrzeg jedynym dostawcą wody są Miejskie Wodociągi i Kanalizacja sp. z o.o. z siedzibą w Kołobrzegu.

W zakresie realizacji przez gminę Kołobrzeg zadań wynikających z ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, dotyczących kształtowania taryf opłat za wodę i ścieki należy dążyć do ścisłej współpracy z gminą Miasto Kołobrzeg. Dotychczasowy sposób kształtowania taryf (rozpoczęty porozumieniem międzygminnym z 2010 roku) jest dla gminy Kołobrzeg bardzo korzystny. Jednakże trwające prace na zmianami taryf wynikające z nowelizacji ustawy, wskazują na duże prawdopodobieństwo wzrostu taryf dla mieszkańców gminy Kołobrzeg.

3.4.3 SANITACJA

Gminna sieć kanalizacyjna ma długość 173,6 km i w 2018 roku była dostępna dla ponad 94% mieszkańców gminy.

Tabela 11 Sieć kanalizacyjna w gminie Kołobrzeg

	2014	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	171,8	172,0	172,3	173,4	173,6
Ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych [szt.]	3.625	3.696	3.752	3.801	3.903
Ścieki odprowadzone [dm ³]	712,0	720,0	792,0	772,0	820,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	9.895	10.026	10.128	10.220	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

Ścieki komunalne z terenu Gminy Kołobrzeg odprowadzane są do komunalnej oczyszczalni ścieków w Korzyścienku obręb ewidencyjny Korzystno. Oczyszczalnia funkcjonuje przy zastosowaniu technologii trzyfazowej osadu czynnego.

Ścieki sanitarne w miejscowościach pozbawionych dostępu do kanalizacji gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych (szamba) a następnie są wywożone przez pojazdy asenizacyjne. W 2017 roku na terenie gminy znajdowało się 190 szamb oraz 8 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Tabela 12 Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w gminie Kołobrzeg

	2014	2015	2016	2017	2018
Zbiorniki bezodpływowe	250	220	209	190	b.d.
Oczyszczalnie przydomowe	5	5	6	8	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

3.4.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Gmina objęła systemem gospodarki odpadami komunalnymi wszystkie nieruchomości na terenie gminy, także te, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Gmina realizuje zadania w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych na podstawie dwóch umów z Miejskim Zakładem Zieleni, Dróg i Ochrony Środowiska w Kołobrzegu sp. z o.o., obejmujących okresy:

- Od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 roku w zakresie odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości;
- Od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2020 roku w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych z tereny gminy.

Poza odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych za wszystkich nieruchomości położonych na terenie gminy umowa dotyczy także wyposażenia tych nieruchomości w odpowiednie pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych.

Odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Kołobrzeg kierowane są do zagospodarowania w Regionalnym Zakładzie Odzysku Odpadów Komunalnych w Korzyścienku, będącym mechaniczno-biologiczną instalacją przetwarzania odpadów komunalnych, posiadającym status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w regionie koszalińskim.

W Gminie Kołobrzeg utworzony został Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znajdujący się na terenie Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Korzyścienku. Ponadto na terenie gminy znajdują się dwa punkty apteczne wyposażone w specjalistyczne pojemniki do zbiórki przeterminowanych leków. Dwa razy w roku odbywa się także odbiór odpadów wielkogabarytowych.

Tabela 13 Ilość odpadów komunalnych zebranych w PSZOK w 2018 roku

Kod odpadu	Rodzaje odpadów	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	9,183
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	8,663
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,859
16 01 03	Zużyte opony	2,620
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórki i remontów	11,240
17 01 02	Gruz ceglany	13,175
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	185,851
20 01 11	Tekstylia	1,580
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,119
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	1,560
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35	3,920
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	215,801
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	68,636

Źródło: Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie gminy Kołobrzeg za 2018 rok

Ilość odpadów zmieszanych odebranych z terenu gminy, na przestrzenie ostatnich kilku lat prezentuje poniższa tabela.

Tabela 14 Odpady zmieszane zebrane terenu gminy Kołobrzeg

ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Ilość odpadów zmieszanych [t]	2.759,74	3.120,60	3.459,42	3.582,67	3.749,38
Ogółem zebranych na 1 mieszkańca [kg]	264,7	296,3	324,5	333,6	346,1

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd wrzesień 2019 r.

Osiągnięte przez gminę Kołobrzeg poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2018 roku wynoszą odpowiednio:

- Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wynosi 29% (30% – minimalny poziom wymagany przepisami);
- Poziom redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – 0% (40% – maksymalny poziom wymagany przepisami);
- Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych – 36,43 % (50% – minimalny poziom wymagany przepisami).

Należy w dalszym ciągu prowadzić działania związane z uświadamianiem mieszkańcom i turystom potrzeby segregacji odpadów oraz zachęcające do ich segregowania.

Dalsza strategia gminy Kołobrzeg w zakresie racjonalizacji kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami winna opierać się na współpracy z gminą Miasto Kołobrzeg. Lokalizacja Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów oraz bezpośrednie sąsiedztwo z miastem najbardziej zaludnionych miejscowości gminy Kołobrzeg (Zieleniewo, Budzistowo, Grzybowo) dają szereg możliwości optymalizacji kosztów procesu odbioru odpadów.

3.4.5 SIEĆ ELEKTROENERGETYCZNA⁸

Obszar Gminy Kołobrzeg znajduje się na terenie działania operatora elektroenergetycznego Energa Operator S.A. oddział w Koszalinie. Na terenie gminy Kołobrzeg posiada on linie elektroenergetyczne o napięciu 110 kV, 15 kV i 0,4 kV oraz stacje transformatorowe 15/04 kV, które obsługiwane są przez Rejon Dystrybucji w Kołobrzegu.

Gmina Kołobrzeg zasilana jest z dwóch Głównych Punktów Zasilania (GPZ) zlokalizowanych w Kołobrzegu. Są to GPZ Kołobrzeg Koszalińska i GPZ Kołobrzeg VI Dywizji Piechoty.

⁸ Źródło: Program ochrony środowiska dla Gminy Kołobrzeg na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024

Sieć wysokiego napięcia 110 kV to cztery linie elektroenergetyczne napowietrzne o nazwie Gościno – Kołobrzeg Koszalińska, Kołobrzeg Koszalińska – Kołobrzeg VI Dywizji Piechoty, Kołobrzeg VI Dywizji Piechoty – Trzebiatów, Ustronie Morskie – Kołobrzeg Koszalińska. Łączna długość tych linii to 37,07 km, a średni wiek 34 lata. Sieć rozdzielcza SN 15 kV to linie kablowe o długości 44,6 km oraz linie napowietrzne o długości 127,6 km. Ich średni wiek to 30 lat.

Dostawa energii elektrycznej dla odbiorców zasilanych na niskim napięciu odbywa się ze stacji transformatorowych 15/0,4 kV poprzez sieć niskiego napięcia złożonej z linii napowietrznych (70,2 km) oraz kablowych (202,06 km). Średni wiek linii niskiego napięcia to 17 lat.

Energa Operator S.A. na terenie Gminy Kołobrzeg posiada 140 stacji transformatorowych 15/04 kV typu: wnetrzowa, wieżowa, słupowa, kontenerowa zasilanych z sieci średniego napięcia. Średni wiek stacji transformatorowych szacuje się na 24 lata.

Stan infrastruktury ocenia się jako dobry.

3.4.6 SIEĆ GAZOWA

Gmina Kołobrzeg, w gaz, jest zaopatrywana z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 Gorzysław – Kołobrzeg – Koszalin. Wsie gminy zasilane są lub mogą być zasilane z tego gazociągu w gaz ziemny zaazotowany GZ-35 poprzez następujące trzy stacje redukcyjne:

- Stacja redukcyjna WC/SC Dźwirzyno zasila tylko wieś Dźwirzyno;
- Stacja redukcyjna WC/SC Zieleniewo – rejon obsługi: Zieleniewo, Korzystno, Grzybowo, Bezpraw;
- Rościcino, Przećmino, Błotnica i Stramnica obsługiwane przez Petrico Karlino;
- Stacja redukcyjna WC/SC Kołobrzeg (ul. Koszalińska) – rejon obsługi: KądzIELno, Budzistowo, Niekanin, Obroty, Bogucino.

W południowo-zachodniej części gminy z wybudowanej stacji redukcyjnej gazu WC/SC Sarbia można obsługiwać rejon: Drzonowo, Sarbia, Nowogardek, Głowaczewo, Karcino, Bogusławiec, Nowy Borek i Stary Borek. Stacja zasilana jest z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 Gorzysław – Gościno – Karlino.⁹

Długość czynnej sieci gazowej wynosiła w 2017 roku ponad 173 km, natomiast liczba czynnych przyłączy do budynków stale wzrasta i wyniosła 2.251 szt.

⁹ Źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kołobrzeg

Tabela 15 Sieć gazowa na terenie gminy Kołobrzeg

	2014	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci ogółem [m]	171.189	171.565	172.142	173.624	b.d.
Długość czynnej sieci przesyłowej	39.960	39.960	39.960	39.960	b.d.
Długość czynnej sieci rozdzielczej	131.229	131.605	132.182	133.664	b.d.
Czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	2.021	2.070	2.106	2.251	b.d.
Odbiorcy gazu [gosp.]	2.454	2.530	2.603	2.672	b.d.
Zużycie gazu w MWh	36.572,7	36.995,0	43.464,5	45.327,8	b.d.
Ludność korzystająca z sieci gazowej	6.556	6.636	6.721	6.872	b.d.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd wrzesień 2019 r.)

3.4.7 INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA

Gmina Kołobrzeg należy do gmin o dobrze rozwiniętej sieci telefonicznej. W dziedzinie telefonii komórkowej dostępne są usługi głównych operatorów rynku (Orange, Play, Plus, T-Mobile).

Sprawnie funkcjonujące połączenia telefoniczne i ich powszechna dostępność są znaczącymi czynnikami rozwoju gospodarczego i cywilizacyjnego. Są czynnikiem stymulującym gminną ofertę inwestycyjną, jak również podnoszą poziom standardu życia mieszkańców.

3.4.8 CIEPŁOWNICTWO

Gmina Kołobrzeg charakteryzuje się bardzo zróżnicowanym systemem zaopatrzenia w ciepło o dużej liczbie rozproszonych źródeł. Ze względu na dobrą gazyfikację gminy, przeważają kotły gazowe na ciepłą wodę użytkową jak i ogrzewanie indywidualne. Miejski sieciowy system ciepłowniczy w gminie nie istnieje. Gmina nie jest dostawcą energii cieplnej dla mieszkańców oraz instytucji. Zarządza natomiast, szeregiem budynków użyteczności publicznej posiadających gazowe kotłownie lokalne, np. szkoła w Dźwirzynie. Przemysłowe źródła ciepła na terenie gminy nie istnieją. Ośrodki wypoczynkowo – rekreacyjne zlokalizowane na terenie gminy, mające całoroczny charakter, posiadają kotłownie lokalne (najczęściej gazowe), ale rozliczają się bezpośrednio z dostawcą gazu – zakładem gazowniczym.

3.4.9 ENERGIA ODNAWIALNA

Gmina Kołobrzeg posiada bardzo dobre warunki dla wprowadzania i eksploataowania specjalistycznych urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). Preferowanymi urządzeniami typu OZE są systemy solarne, tj. kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne, a także biogazownie, kotłownie na biomasę, pompy ciepła i farmy wiatrowe.

3.5 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

3.5.1 EDUKACJA

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek oświatowych. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który młodzieży stworzy szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans. Gmina Kołobrzeg dąży do tworzenia takich warunków funkcjonowania szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, które zapewniają powszechność, celowość oraz wysoką jakość systemu edukacyjnego. Aktualnie funkcjonująca sieć szkół i przedszkoli zapewnia optymalne warunki do realizacji zadań oświatowych w gminie. Obiekty oświatowe, ich wyposażenie (pracownie komputerowe, sale gimnastyczne), a także odpowiednie kwalifikacje nauczycieli są przedmiotem dokładnej analizy władz gminy. Wyraźnie widać także podejmowane działania wychowawcze, ukierunkowane na kształtowanie pożądanych społecznie postaw i właściwy rozwój osobowości młodego pokolenia. System edukacji w gminie powinien być oparty na próbie budowania ładu w środowisku lokalnym poprzez dialog rodziców, nauczycieli i władze gminy, podejmowanie prawidłowych decyzji dotyczących bazy materialnej, służącej kształceniu, opiece i wychowaniu oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Placówki oświatowe znajdujące się na terenie Gminy:

- Publiczne:
 - Szkoła Podstawowa w Dźwirzynie im. Jana Pawła II –obwód obejmuje miejscowość Dźwirzyno;
 - Szkoła Podstawowa w Drzonowie im. Mieszka I - obwód obejmuje miejscowości: Drzonowo, Sarbia, Karcino, Samowo, Błotnica, Przecmino, Bogusławiec, Głowaczewo, Nowogardek, Głęb, Stary Borek, Nowy Borek, Bezpraw, Budzimskie;
- Niepubliczne:
 - Niepubliczne przedszkole TDP „Morska Kraina” w Drzonowie;
 - Niepubliczne przedszkole TDP „Muszelka” w Grzybowie wraz z filią w Starym Borku „Żuczki”;
 - Wiejskie Ognisko Przedszkolne TDP „Słoneczko” w Budzistowie;

- Wiejskie Ognisko Przedszkolne TDP „Troskliwe Misie” w Zieleniewie;
- Niepubliczne Przedszkole „Różany Dworek” w Zieleniewie;
- Środowiskowe Ognisko Wychowawcze TDP „Promyk”;

Tabela 16 Liczba uczniów w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2019

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Szkoła podstawowa	350	337	318	280	256	274	286	265	293	333
Gimnazjum	200	183	162	157	160	149	131	120	83	45
Suma	550	520	480	437	416	423	417	385	376	378

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

Zgodnie z ustawą z 14 grudnia 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe z dniem 1 września 2017 roku, każda sześcioletnia szkoła podstawowa działająca na podstawie ustawy o systemie oświaty, z mocy prawa przekształciła się w 8-letnią szkołę podstawową, a gimnazja ulegają likwidacji z mocy ustawy poprzez wygaszanie. Ustawodawca dał organom prowadzącym gimnazja możliwość przekształcenia likwidowanego gimnazjum w nowy typ szkoły lub jego włączenie w strukturę innej szkoły.

Liczba miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego w ostatnich latach systematycznie wzrasta a co za tym idzie również liczba korzystających z nich dzieci.

Tabela 17 Liczba miejsc i dzieci w przedszkolach w gminie Kołobrzeg

	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019
Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego	125	163	209	220	197	220	230	235	225	250
Liczba dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	181	208	217	208	226	231	197	254	210	239

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

W sumie w 2018 roku do placówek wychowania przedszkolnego uczęszczało 239 dzieci.

W gminie Kołobrzeg nie funkcjonuje żłobek.

3.5.2 KULTURA I SPORT

Na terenie gminy Kołobrzeg działalność kulturalną prowadzi Biblioteka Publiczna. Biblioteka znajduje się w miejscowości Zieleniewo, posiada dwie filie w Drzonowie oraz w Budzistowie. Biblioteka wraz ze świetlicami wiejskimi współpracuje również z istniejącymi stowarzyszeniami i grupami nieformalnymi działającymi na terenie gminy Kołobrzeg. Są to między innymi:

- Młodzi duchem - Gminny Klub Seniora: spotkania odbywają się w świetlicy wiejskiej w Sarbii;

- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Sołtysów Gminy Kołobrzeg;
- Pracownia Orange w Drzonowie: nowoczesna, multimedialna, międzypokoleniowa pracownia integrująca i aktywizująca mieszkańców gminy. Realizuje projekty naukowe, społeczne i kulturalne;
- Izba Twórczości Swobodnej Scrapbiniec: skupia panie, które przeróżne ozdoby, kosze i koszyczki, galanterię stołową, robią biżuterię, kartki świąteczne i okolicznościowe. Wykorzystują techniki: decoupagu, scrapbookingu i quillingu, filcowania, papierowej wikliny, haftu, szydełkowania i in. Prezentują swe prace m. in. na kiermaszach świątecznych;
- Stowarzyszenie Artystyczno-Taneczno-Sportowe ZAJA: inicjuje i wspiera działalność kulturalno-sportową. Organizuje warsztaty, szkolenia, obozy taneczne, widowiska taneczne i eventy artystyczne. Prowadzi także stałe zajęcia taneczne dla dzieci.

Ponadto w gminie znajduje się 17 świetlic wiejskich (w Błotnicy, Bogucinie, Bogusławcu, Budzistowie, Drzonowie, Grzybowie, Karcinie, Kądzielnie, Korzystnie, Niekaninie, Obrótach, Przećminie, Rościęcinie, Sarbii, Starym Borku, Stramnicy i Zieleniewie).

Biblioteka wraz z partnerami organizują czas wolny dzieciom i młodzieży, jak i rozwijają indywidualne zainteresowania przez prowadzenie różnorodnych zajęć. Dodatkowo kształtują otwartość i szczerść w nawiązywaniu nowych przyjaźni, współpracy i współdziałaniu.

Tabela 18 Biblioteka Publiczna w gminie Kołobrzeg

	2014	2015	2016	2017	2018
Biblioteki i filie	3	3	3	3	3
Pracownicy	4	4	4	4	4
Księgozbiór	26.268	26.519	26.471	26.589	26.696
Zbiory elektroniczne zinwentaryzowane	47	47	47	46	46
Czytelnicy w ciągu roku	732	792	781	781	766
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	15.547	16.269	16.356	15.555	14.578

Źródło: Bank Danych Lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

W gminie Kołobrzeg odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych, których organizatorem jest Urząd Gminy Kołobrzeg. Są to m. in.:

- Dożynki gminne;
- Spotkania wigilijne;
- Kiermasze – wielkanocny i bożenarodzeniowy;
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- Jesienny Turniej Piłkarski dla Dzieci i Młodzieży;
- Regaty z okazji Dnia niepodległości;

- Bałtyckie Mistrzostwa Pomorza - Baltic Cup;
- Święto Mleka w Bogusławcu;
- Dzikie Dzień;
- Dzień Sąsiada w Bogucinie;
- Festiwal Zupy Grzybowej;
- Otwarcie sezonu Letniego W Dźwirzynie;
- Festiwal Kultury Polsko – Ukraińskiej;
- Rodzinny Rajd Rowerowy;
- Noc świętojańska w Rościęcinie;
- Świniobicie w Drzonowie;
- Dzień Radości w Błotnicy;
- Zielona Noc w Zieleniewie;
- Bieg na 5 w Grzybowie;
- Dzikie Dzień w Kądzielnie.

Ponadto w gminie, z racji jej turystycznego charakteru, ma miejsce szereg imprez czy eventów w sezonie letnim. Są to wydarzenia przeznaczone zarówno dla turystów jak i mieszkańców gminy.

- Piknik historyczny w Budzistowie;
- Koncerty zespołów muzycznych;
- Wielkie Wesele w Grzybowie;
- Dyskoteki;
- Występy kabaretowe;
- Szanty na plaży;
- Przedstawienia teatralne (amfiteatr Dźwirzyno);
- Regaty;
- Mistrzostwa Polski w Przeciąganiu Liny;
- Bieg ku Słońcu;
- Festiwale smaków;
- Eventy sportów siłowych;
- CrossFit na plaży;
- Zawody surfcastingowe;

Niektóre z nich mają charakter cykliczny.

W gminie Kołobrzeg wydawane jest bezpłatne czasopismo mieszkańców – Afisz. Oprócz tego Urząd Gminy Kołobrzeg wspiera wydawnictwa poświęcone gminie np. „Gmina Kołobrzeg. Dzieje i atrakcje turystyczne” Roberta Śmigielskiego.

Gmina Kołobrzeg związana jest na zasadzie partnerstwa i współpracy międzynarodowej z następującymi jednostkami samorządowymi:

- Gmina Ferdinandshof (Niemcy) – współpraca trwa od 1996 roku i odbywa się na płaszczyźnie oświaty, kultury, sportu, wymiany klubów Seniorów oraz drużyn strażackich. Głównym celem jest wzajemne poznanie się przełamanie barier narodowościowych, oraz poprzez wzajemne prezentacje dorobku naszych kultur, wypracowanie mechanizmów dążących do rozwoju tolerancji społecznej i szeroko rozumianej integracji pomiędzy krajami.
- Dystrykt Silute (Litwa);
- Miasto Barth (Niemcy) – współpraca została nawiązana w związku z budową międzynarodowej ścieżki rowerowej R 10 w ramach programu Interreg. Kontakty te sprawiły przyłączenie się strony niemieckiej do projektu Baltic Forr All.
- Miasto Truskawiec (Ukraina) – umowa partnerska została podpisana w 2017 roku podczas III Festiwalu Kultury Polsko-Ukraińskiej w Przecmieńcu.

Sport stanowi jeden z kluczowych elementów życia społecznego. Promuje odpowiednie zachowania, kształtuje charakter i tożsamość, poprawia ogólną kondycję ciała oraz uczucie szacunku dla innych, przestrzegania określonych zasad, pielęgnuje poczucie solidarności i umiejętność współpracy. Wartości edukacyjne sportu przejawiają się w niewymuszony, naturalny sposób, przybierając postać zabawy. Regularne uprawianie sportu jest sposobem zapobiegania anomalii społecznym takim jak przemoc, przestępczość i narkomania. Poprzez wyraźne oddziaływanie sportu na stosunki międzyludzkie uznaje się, że jego wpływ na życie człowieka wykracza daleko ponad zajęcia czysto sportowe. Wszelkie obiekty sportowe służą jako miejsca spotkań, które integrują ludzi przez co zarazem wzmacniają więzi społeczne. Wychowanie fizyczne oraz promowanie sportu powinno podlegać nieustannemu rozwojowi na wszystkich etapach edukacji, w formach atrakcyjnych dla wszystkich grup wiekowych lokalnego społeczeństwa.

Stale rozwijana, szeroka baza sportowo-rekreacyjna pozwala zarówno mieszkańcom jak i turystom, aktywnie spędzać czas wolny. W miejscowościach gminy znajduje się 16 boisk do koszykówki i siatkówki czy piłki nożnej oraz 22 place zabaw. Ponadto 2 zespoły boisk

wielofunkcyjnych „Orlik”, w zachodniej części Grzybowa oraz w Budzistowie zapraszają koszykarzy, siatkarzy i piłkarzy przez 12 miesięcy w roku. Nie wolno zapomnieć o Gminnym Ośrodku Sportu, Turystyki i Rekreacji w Dźwirzynie, posiadającym halę sportową do gry w koszykówkę, siatkówkę, halową piłkę nożną. Jest tu także sala fitness, siłownia i pełne wyposażenie w sprzęt sportowy potrzebny do treningów. Przy obiekcie znajduje się amfiteatr na świeżym powietrzu z widownią na 500 miejsc oraz boiska do siatkówki i koszykówki, korty tenisowe z trawy syntetycznej, skate park, plac do jazdy na rolkach, zimą lodowisko, pole minigolfa, place zabaw dla dzieci w 3 grupach wiekowych i ogród botaniczny. Ścieżka zdrowia znajduje się w miejscowości Dźwirzyno. Ścieżka liczy sobie 1600 m, na jej trasie usytuowano 15 stanowisk do ćwiczeń. Na jeziorze Resko w Dźwirzynie znajduje się przystań wodniacka, w której można wypożyczyć małe żaglówki, łódki, kajaki, rowery wodne. Do uprawiania sportu zachęcają aktywnie działające na terenie gminy kluby i stowarzyszenia sportowe:

- GKSz Solny Grzybowo;
- UKS Chrobry Drzonowo;
- UKŻ Błękitni;
- Koło PZW Drzonowo;
- Morote Głowaczewo;
- Szkoła Taekwon-do ITF Hwa Rang Drzonowo;
- Ancora Sharks Dźwirzyno;
- Hulk Gym Sarbia;
- Klub jeździecki „Kaja” Grzybowo;
- Ośrodek Jazdy Konnej „Michalski”.

Do wyboru jest kilka dyscyplin sportu zarówno dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Jeżeli ktoś szuka wyciszenia to trudno nie wspomnieć o funkcjonującym w Grzybowie od 1996 roku Gminnym Klubie Szachowym „Solny”, którego podopieczni z powodzeniem biorą udział w licznych turniejach i mistrzostwach, o randze krajowej i międzynarodowej, mając wśród swoich wychowanków medalistów Mistrzostw Polski i Europy. Wypoczynek i rekreację nad wodą gwarantuję przyłączenie się do wędkarzy z Koła Polskiego Związku Wędkarskiego z Drzonowa, gdzie doświadczeni koledzy służą radą i pomocą, a połowy to zawsze wspaniała przygoda i sportowa rywalizacja. Jeżeli woda to nie może zabraknąć żeglarsstwa. Tutaj ze swoją ofertą przybywa Uczniowski Klub Żeglarski „Błękitni” Grzybowo.

Jezioro Resko Przymorskie znakomicie nadaje się do rekreacji wodnej. Jest rajem dla miłośników windsurfingu i kitesurfingu, którzy na tym wyjątkowym akwenie korzystają dodatkowo z wiatru wiejącego od morza. Przy umiarkowanym wietrze doświadczeni zawodnicy przenoszą się na drugą stronę dźwirzyńskiej mierzei nad morze, gdzie mają do dyspozycji kilkunastokilometrowy pas wybrzeża Zatoki Grzybowskiej. Plaża w Grzybowie jest miejscem chętnie wybieranym przez amatorów surfingu i kitesurfingu. Żeglarskie warunki na jeziorze Resko Przymorskie w Dźwirzynie można podziwiać m.in. podczas Regat Admirals Cup, które odbywają się na początku lipca jako impreza towarzysząca Nadmorskiemu Otwarcia Lata w Dźwirzynie. Rozwojowi żeglarstwa i innych sportów wodnych w Gminie Kołobrzeg ma sprzyjać powstające Centrum Sportów Wodnych oraz unijny projekt Baltic For All.

Baltic For All jest międzynarodowym przedsięwzięciem w ramach Programu Unii Europejskiej South Baltic. Głównym celem projektu jest wzrost aktywności wykwalifikowanej siły roboczej na obszarze Południowego Bałtyku dzięki zapewnieniu możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych i uzyskania stabilności zatrudnieniowej przez osoby młode i niepełnosprawne w ramach zawodów: instruktor żeglarstwa/windsurfingu/kitesurfingu osób niepełnosprawnych. Cel zostanie osiągnięty poprzez wspólne transgraniczne działania w ramach współpracy Partnerów z Polski, Niemiec i Litwy włączając partnerów stowarzyszonych z organizacji osób niepełnosprawnych.

W gminie odbywa się szereg wydarzeń sportowych m. in.:

- Wspomniany wcześniej Bieg ku Słońcu;
- Bieg z Wiatrakami;
- Bieg na Piątkę;
- Rozgrywki piłkarskie w ramach Nadmorskiej Ligi Futsalu;
- Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Juniorów Młodszych;
- Turniej Tenisa w Dźwirzynie;
- Ogólnopolskie Zawody Morsko-Brzegowo-Plażowe.

Wszystkie wyżej wymienione działania sportowe miały znaczenie również dla integracji społeczeństwa lokalnego, wspierały promocję Gminy, współkreowały rozwój turystyki w duchu zdrowia fizycznego i w zgodzie ze środowiskiem naturalnym.

3.5.3 OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy znajduje się jedna przychodnia lekarska. Dostęp do lekarzy specjalistów mieszkańcy mogą znaleźć w Regionalnym Szpitalu w Kołobrzegu. Dysponuje on następującymi oddziałami:

- Oddział Otolaryngologiczny;
- Oddział Okulistyczny;
- Oddział Psychiatryczny;
- Oddział Neurologiczny;
- Oddział Chorób Wewnętrznych;
- Oddział Kardiologiczny;
- Oddział Rehabilitacyjny;
- Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej;
- Oddział Chirurgiczny Ogólny ;
- Oddział Ginekologiczno-Położniczy;
- Oddział Neonatologiczny;
- Oddział Dzienny Psychiatryczny;
- Oddział Pediatryczny;
- Szpitalna Izba Przyjęć;
- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii;
- Zintegrowany Blok Operacyjny;
- Oddział Dializ;
- Zakład Rehabilitacji.

Można tam również skorzystać z poradni specjalistycznych takich jak: poradnia Endokrynologiczna, Onkologiczna, Gastroenterologiczna, Hepatologiczna, Hematologiczna, Kardiologiczna, Neonatologiczna, Neurologiczna, Neurologiczna Dla Dzieci, Chorób Płuc i Gruźlicy, Rehabilitacji, Ginekologiczno-Położnicza, Chirurgii Ogólnej, Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej, Preluksacyjna, Otolaryngologiczna, Urologiczna, Zdrowia Psychicznego, Leczenia Bólu, Logopedyczna, Okulistyczna, Uzależnień, Chirurgii Dziecięcej, Wad Postawy dla Dzieci i Młodzieży.

Na terenie gminy znajdują się 2 apteki oraz jeden punkt apteczny.

3.5.4 POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołobrzegu. Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, m.in. koordynuje rozwiązanie problemów społecznych na terenie gminy. Oferta GOPS skierowana jest do mieszkańców, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej. W wykonywaniu zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, policją, sądami, prokuraturą, kuratorami sądowymi, społecznymi, stowarzyszeniami i fundacjami znajdującymi się na terenie gminy oraz instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

Tabela 19 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej

ROK	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej	187	174	167	156	167
Osoby w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej	471	440	388	330	356

Źródło: Bank danych lokalnych, wgląd sierpień 2019 r.

Najczęstszymi powodami udzielenia pomocy społecznej w 2018 roku była długotrwała lub ciężka choroba, następnie niepełnosprawność i bezrobocie. Od wielu lat są to trzy dominujące powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej. W porównaniu do poprzednich lat wzrosła liczba mieszkańców gminy Kołobrzeg żyjących na granicy ubóstwa. Dzięki efektywnej pracy asystenta rodziny zmniejszyła się natomiast liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W 2018 roku wszystkie osoby i rodziny otrzymujące pomoc finansową z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołobrzegu objęte były również działaniami w formie pracy socjalnej. Kontrakty socjalne w 2018 roku podpisano z 10 klientami. Celem kontraktu jest przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny albo wzmocnienie aktywności

i samodzielności życiowej, zawodowej czy przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu danej osoby.

3.5.5 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne gminy.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają jednostki OSP:

- OSP Korzystno,
- OSP Stary Borek,
- OSP Karcino,
- OSP Sarbia,
- OSP Drzonowo,

Teren Gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej jest objęty działaniem Krajowego Systemu Ratowniczo- Gaśniczego KRSG. Celem zapewnienia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej co roku w budżecie Gminy zapewnia się środki finansowe z przeznaczeniem na utrzymanie jednostek OSP i utrzymanie ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostki należące do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego (OSP Stary Borek) dotowane są dodatkowo z budżetu państwa.

Teren Gminy Kołobrzeg znajduje się w obrębie Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu. Posterunek policji w Dźwirzynie podzielony jest na 3 rejony:

- I obejmujący miejscowości: Dźwirzyno, Grzybowo, Korzystno, Korzyścienko, Stary Borek, Nowy Borek.

- II obejmujący miejscowości: Bezpraw, Błotnica, Bogusławiec, Drzonowo, Głęb, Karcino, Przećmino, Samowo, Sarbia, Głowaczewo, Nowogardek, Rościęcino, Kopydłówek.
- III obejmujący miejscowości: Budzistowo, Niekanin, Obroty, Bogucino, Stramnica, Kądzierzno, Zieleniewo.

Wykrywalność przestępstw w 2018 roku wynosiła 63,04% i była wyższa o 7,16% w porównaniu do roku 2017. Ponadto w 2018 roku przeprowadzono 158 postępowań przygotowawczych.

Nad bezpieczeństwem nad i („na”) wodzie nadzór sprawuje Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Powiatowy Kołobrzeg.

3.6 SYTUACJA FINANSOWA GMINY

Głównym celem działania gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców. Dodatkowo zadania gmin koncentrują się w obszarach niekomercyjnych. Zadania samorządów obejmują działania nie przynoszące komercyjnych korzyści. Realizacja usług społecznych na odpowiednim poziomie wymaga właściwego gospodarowania zasobami. Zarządzanie finansami to jedno z najważniejszych zadań gminy, przedmiot troski zarówno władzy stanowiącej, czyli Rady Gminy, jak i wykonawczej – Wójta. Samorządy opierają zarządzanie finansami na świadomym kierowaniu środkami w obszary dające najlepszą skuteczność i realizujące najważniejsze potrzeby mieszkańców. Oczywiście jest kierowanie środkami na zadania, przy realizacji których można uzyskać efektywną dźwignię finansową dzięki dopłatom bezzwrotnym lub pożyczkom/kredytom na preferencyjnych warunkach. Niniejsza strategia zawiera w swym czasie planowania ostatni okres programowania unijnego ze znacznymi środkami bezzwrotnymi dla Polski a także obejmuje nową perspektywę unijną 2021-2027. Ze względu na wymagany udział własny beneficjentów ważna jest dbałość o zapewnienie dobrego planowania finansowego. Utrzymanie równowagi pomiędzy dochodami a wydatkami w perspektywie wieloletniej to zadanie realizowane wspólnie przez Radę Gminy i Wójta.

W roku 2018 Gmina Kołobrzeg osiągnęła dochody w kwocie 58.991.197,05 zł, z tego:

- dochody bieżące w kwocie 56.181.077,39 zł
- dochody majątkowe w kwocie 2.810.119,66 zł.

Wydatki Gminy Kołobrzeg w roku 2018 wyniosły łącznie 83.764.730,32 zł, z tego

- wydatki bieżące w kwocie 46.832.568,35 zł

- wydatki majątkowe w kwocie 36.932.161,97 zł.

Osiągnięte dochody były mniejsze od zrealizowanych wydatków, w związku z powyższym w roku 2018 wystąpił deficyt w kwocie 24.773.533,27 zł, który został pokryty w całości z nadwyżki posiadanych środków finansowych z lat ubiegłych. Po rozliczeniu deficytu z roku 2018 w Gminie Kołobrzeg pozostała nadwyżka w wysokości 127.002,68 zł.

Na poziom wykonania dochodów bieżących największe znaczenie miały przede wszystkim wpływy z tytułu podatków i opłat lokalnych, które łącznie stanowiły 43,5% wszystkich wykonanych dochodów bieżących. W 2018 roku nastąpił spadek dochodów bieżących w stosunku do roku 2017 o 5%, co dało kwotę 3.001.900,85 zł. Spadek dochodów bieżących wynika głównie ze zmniejszonych wpływów podatkowych z opodatkowania elektrowni wiatrowych. Jednocześnie w 2018 roku wzrosły wydatki bieżące o 11% w stosunku do roku 2017, co dało kwotę 4.711.898,01 zł.

Wzrost wydatków bieżących jest wynikiem wzrostu kosztów funkcjonowania gminy, między innymi: kosztów lokalnego transportu zbiorowego, utrzymania dróg gminnych, promocji gminy, administracji, oświaty, pomocy społecznej i rodziny, gospodarki komunalnej, działalności kulturalnej i utrzymania obiektów sportowych.

Na koniec roku 2018 Gmina Kołobrzeg posiada zadłużenie w kwocie 4.500.000 zł z tytułu obligacji, które zostały wyemitowane na pokrycie planowanego deficytu. Ostatecznie pozyskane i niewykorzystane środki zostały przeznaczone na sfinansowanie planowanego deficytu w roku 2019.

Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Kołobrzeg złożone za rok 2018 zostało pozytywnie zaopiniowane przez Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie.

Bieżące dokumenty finansowe są dostępne na stronie BIP Urzędu Gminy Kołobrzeg pod adresem: <http://bip.gmina.kolobrzeg.pl/>

4. WYBÓR STRATEGII GMINY KOŁOBRZEG

4.1 ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG

Zrównoważony rozwój ma służyć mieszkańcom. Oznacza to, że władze gminy nie mogą dążyć do realizacji dowolnych celów cząstkowych, ale jedynie takich, które są zgodne z celami strategicznymi.

Zrównoważenie rozwoju oznacza (zgodnie z Agendą 21), iż dokonując alokacji środków budżetowych, w tym inwestycyjnych i dokonując wyboru kierunków rozwoju powinno dążyć się do równoważenia celów: społecznych, ekologicznych i rozwoju przestrzennego.

W warunkach samorządu granice między tymi obszarami są bardzo często nieostre. Należy więc wyodrębnić działania pod kątem głównych kierunków strategicznych, tj.: niwelowania słabych stron (aspekt społeczny) oraz służących długookresowemu rozwojowi (np. inwestycje wnoszące nową jakość w życie społeczno-gospodarcze, służące budowaniu silnej gospodarczo jednostki samorządowej – wzmacniającej akcent gospodarczy). Dodatkowo należy pamiętać o rozwiązywaniu najważniejszych problemów lokalnej społeczności.

Zasady budowania pozycji konkurencyjnej i rozwoju społecznego gminy:

1. **Zasada selektywnego tworzenia korzyści zewnętrznych** w powiązaniu z polityką koncentracji na wybranych dziedzinach rozwoju to taki dobór inwestycji, które dają efekt mnożnikowy: nie tylko dochodowy, ale także zatrudnienia i demograficzny.
2. **Zasada budowy przewagi konkurencyjnej dla nowych sektorów** – przewidywanie kierunków rozwoju gospodarki; wykorzystanie nowoczesnych sektorów gospodarki.
3. **Zasada równoważenia rozwoju** – niwelowania słabych i wzmacniania silnych stron gminy – w praktyce oznaczająca konieczność równoważenia interesów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych.
4. **Zasada ochrony wartości przyrody i kultury jako środowiska życia mieszkańców** – aktualnie środowiskiem naturalnym nazywa się wszystkie zjawiska otaczające człowieka.
5. **Zasada uspołeczniania procesów podejmowania decyzji** – poprzez prowadzenie szerokich konsultacji ze społecznością lokalną dotyczących obecnego i przyszłego funkcjonowania gminy.
6. **Zasada przejrzystości i jawności, przy powszechnym dostępie do informacji** – powszechnie stosowana zasada w ramach Unii Europejskiej.

7. **Zasada koncentracji środków** – obowiązująca w Unii Europejskiej zasada wskazująca, że koncentracja środków na mniejszej liczbie zadań daje lepsze efekty niż rozproszone wspieranie wielu zadań grożące nieefektywnym wykorzystaniem środków.
8. **Zasada subsydiarności** – oddawania zadań do wykonania podmiotom gwarantującym ich wykonanie w sposób rzetelny i ekonomiczny.
9. **Zasada przystępności** – prowadzenia własnej polityki informacyjnej zrozumiałej dla społeczności lokalnej.

Przy pracach nad niniejszym programem wzięto pod uwagę specyfikę gminy, jaką jest Kołobrzeg. Niemniej wymienione wyżej zasady zostały wykorzystane przy budowie niniejszej Strategii, aby działania ukierunkowane na dalszy rozwój społeczny i budowanie mocnej pozycji konkurencyjnej gminy w regionie były spójne i przynosiły trwałe efekty.

4.2 ANALIZA SWOT GMINY KOŁOBRZEG

4.2.1 KONSULTACJE SPOŁECZNE

Prace nad Strategią realizowane były metodą partycypacyjno-ekspercką. Analiza SWOT została przeprowadzona na podstawie następujących źródeł:

- Spotkania warsztatowe w ramach konsultacji społecznych (odbędą się);
- Ankiety PAPI, CAWI i CATI; (w trakcie zbierania);
- Dokumenty strategiczne gminy;

Podczas warsztatów i w ramach ankiet uzyskano bardzo wiele wartościowych informacji i wniosków. Układały się w pewien wyraźny obraz potrzeb mieszkańców i zostały wykorzystane w przygotowanych Celach Strategicznych, Programach i Działaniach, tworzących razem Plan Zadań. Należy zauważyć, że Strategia ze swej istoty jest dokumentem o dużej skali ogólności, dlatego prezentuje złożone wnioski bez bardzo szczegółowego umiejscowienia. Ponadto należy zaznaczyć, że część wniosków wybiegała poza ustawowy zakres odpowiedzialności samorządu gminnego. Są natomiast cenną informacją dla władz gminy pozwalającą prowadzić działania wspierające potrzeby mieszkańców

Konsultacje odbyły się w terminie + opis

Ankiety zbierano w terminie od 10.09.2019 r. do +(opis)

Wzór ankiety znajduje się w załączniku.

4.2.2 ANALIZA SWOT GMINY KOŁOBRZEG

Poniżej zaprezentowano analizę SWOT gminy Kołobrzeg

Tabela 20 Analiza SWOT gminy Kołobrzeg

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none">• Atrakcyjne położenie Gminy;• Brak uciążliwego przemysłu;• Korzystny mikroklimat;• Gleby (bonitacja);• Rozwinięta turystyka i rekreacja;• Współpraca z sąsiadującymi gminami i powiatami;• Dobrze działające rolnictwo;• Rozwinięte tradycje;• Rybołówstwo;• Dobrze rozwinięta sieć kanalizacyjna i wodociągowa;• Ciekawe ukształtowanie terenu i warunki przyrodnicze;• Potencjał obszarów przyrodniczych;• Pomniki przyrody, rzadkie gatunki flory i fauny;• Cenne zabytki kultury;• Duża różnorodność imprez kulturalnych i rozrywkowych;• Malejąca liczba osób korzystających z pomocy społecznej;• Liczne stowarzyszenia i organizacje społeczne;• Dobre warunki dla rozwoju i promowania turystyki i rekreacji;• Duży kapitał społeczny, przedsiębiorczość mieszkańców;• Relatywnie niezła sytuacja demograficzna (zarówno dodatni przyrost naturalny jak i migracja);• Liczne szlaki turystyczno-rekreacyjne;• Spokojna i bezpieczna okolica odpowiednia dla migracji rodzin z dziećmi i osób starszych;• Liczne miejsca aktywności kulturalnej i sportowej;	<ul style="list-style-type: none">• Krótki sezon turystyczny;• Mało aktywna społeczność;• Niska jakość dróg;• Stopniowa degradacja gleb;• Brak imprezy o randze krajowej promujących gminę;• Sezonowość części bazy noclegowej i bazy gastronomiczno-usługowej;• Niewykorzystanie terenów leśnych i obszarów przyrodniczych;• Tradycyjna oferta rekreacyjna dla wczasowiczów - zbyt mało obiektów sportowo-rekreacyjnych przedłużających sezon wypoczynkowy, np. kryte korty tenisowe, przystań jachtowa;• Niewykorzystany teren portu w Dźwirzynie;• Sezonowość zatrudnienia;• Duży odsetek osób spoza gminy zatrudnionych sezonowo;• Sezonowość zbytu;• Zbyt mało lokali gastronomicznych o podwyższonym standardzie;• Słabo rozwinięty rynek zbytu produktów rolnych;• Brak usług specjalistycznych, np. centra odnowy biologicznej;• Słaba jakość gleb rolnych;• Niewielkie znaczenie gospodarcze rolnictwa;• Punkt rybacko-jachtowy z niedostateczną infrastrukturą towarzyszącą;• Niska aktywność gospodarcza mieszkańców gminy;• Szara strefa;• Brak parkingów dla turystów;• Wąskie drogi, częściowy brak chodników;• Niewystarczająca ilość środków na remonty i modernizację infrastruktury komunikacyjnej;

• Dobra infrastruktura w klubach sportowych; • Sprawny samorząd, • Bliskość Kołobrzegu wraz z jego infrastrukturą; • Klub Seniora; • Łagodne wybrzeże, duże powierzchnie leśne, szerokie piaszczyste plaże; • Specyficzny, korzystny mikroklimat (kąpiele jodowe); • Istniejąca baza noclegowa; • Bardzo dobrze rozwinięta sieć ścieżek rowerowych; • Znacząca liczba podmiotów gospodarczych w branży turystycznej; • Sprzyjające warunki do rozwoju funkcji pozarolniczych; • Bardzo dobre warunki dla potencjalnych inwestorów - wydzielone tereny pod działalność usługową i turystyczną; • Wydzielone tereny pod zabudowę lotniskową i mieszkaniową; • Duży rynek zbytu na usługi wytwarzane w gminie w okresie sezonu wypoczynkowego; • Większość terenów przeznaczonych pod inwestycje posiada kompletne uzbrojenie; • Wolne tereny pod zabudowę stałą i lotniskową oraz lokalizacja pod duże inwestycje turystyczne; • Dobrze rozwinięta komunikacja autobusowa docierająca prawie do wszystkich miejscowości w gminie, • Wystarczająca wydajność ujęć wody; • Zorganizowany system wywozu odpadów komunalnych; • Możliwość korzystania z zajęć pozalekcyjnych; • Dobrze rozwinięta sieć bibliotek szkolno- publicznych; • Dobry stan techniczny obiektów szkolnych i ich wyposażenia;	• Zbyt duże obłożenie dróg w sezonie letnim; • Słaby dostęp do Internetu; • Część gospodarstw domowych i ośrodków wczasowych nie posiada nowoczesnych systemów ociepleń (konsekwencją są straty energii cieplnej); • Silny indywidualizm mieszkańców, brak poczucia konieczności wspólnego działania dla ogólnego dobra/rozwoju; • Trudności w pozyskaniu środków na dofinansowanie oświaty i kultury; • Brak wydzielonej jednostki kultury mogącej pozyskiwać środki zewnętrzne.

<ul style="list-style-type: none"> • Pracownice komputerowe we wszystkich szkołach; • Służby bezpieczeństwa publicznego: Ochotnicza Straż Pożarna, Policja, Straż Graniczna ratownictwo medyczne - bardzo dobre wyposażenie jednostek bezpieczeństwa publicznego w sprzęt ochrony przeciwpożarowej i ratowniczy. 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości dróg; • Współpraca z otoczeniem i zagranicą; • Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, • Kultura; • Zasoby wodne (morze, jezioro Resko, rzeki). • Wspieranie rozwoju bazy turystycznej. • Przedłużenie sezonu – np. rozwój turystyki kwalifikowanej. • Rolnictwo. • Agroturystyka; • Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz rozwoju; • Wzrost turystyki krajowej; • Wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo dla rozwoju turystyki z zachowaniem ochrony środowisk naturalnych; • Dalszy rozwój bazy noclegowej; • rozwój turystyki hippicznej i wędkarstwa; • Rozwój turystyki kilkudniowej i weekendowej; • Budowanie produktów turystycznych w oparciu o gminne atrakcje turystyczne (zabytki, pomniki przyrody np. szlaki historyczne czy przyrodnicze); • Pozyskanie zewnętrznych inwestorów strategicznych; • Rozbudowa bazy rehabilitacyjnej dla niepełnosprawnych i osób starszych; • Wprowadzenie preferencji 	<ul style="list-style-type: none"> • Starzenie się społeczeństwa; • Migracje; • Konkurencja innych obszarów; • Katastrofy ekologiczne; • Brak opieki nad ludźmi starszymi; • Brak inwestycji generujących miejsca pracy; • Brak stabilności przepisów prawa, zwłaszcza dotyczących samorządów; • odpływ turystów do innych, bardziej atrakcyjnych ośrodków turystycznych; • Słaba dostępność komunikacyjna w sezonie; • Procesy abrazyjne brzegu morskiego, które powodują niszczenie wydm oraz plaży; • Niestabilna polityka fiskalna państwa wobec małych i średnich firm; • Migracja młodych, wykształconych fachowców do większych ośrodków miejskich; • Duży napływ zewnętrznych podmiotów gospodarczych w handlu i usługach w sezonie - wzrastające koszty utrzymania, brak wpływów z podatku dochodowego; • Ograniczenie inwestycji; • Nieracjonalne rybołówstwo; • Obecny stan dróg ograniczy rozwój gospodarczy gminy (ograniczenie przyjazdów turystów zmotoryzowanych) i utratę rynku usług turystycznych; • Silna presja na zabudowę terenów wzdłuż tras komunikacyjnych co może spowodować likwidację zielonych terenów otwartych; • Spadek liczby dzieci w wieku szkolnym; • Niedostosowanie kształcenia do potrzeb

<p>podatkowych dla podmiotów gospodarczych inwestujących w gminie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umacnianie znaczenia gminy na rynku usług turystycznych; • Przedłużenie sezonu wczasowo-wypoczynkowego; • Wzrost dochodów firm i gminy poprzez aktywizację gospodarczą terenów wiejskich; • Budowa parkingów (w tym parkingów zaporowych); • Poprawa stanu technicznego istniejącej infrastruktury; • Dalsze wyposażanie gminy w sieć elektryczną i gazową; • Duże możliwości rozwoju sportu i rekreacji przy wykorzystaniu już istniejącej infrastruktury; • Umacnianie rangi przedsięwzięć kulturalnych; • Uruchomienie aktywności mieszkańców w zakresie kultury i kultywowania tradycji; • Powstające Centrum Sportów Wodnych w Dźwirzynie. 	<p>ryнку pracy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedniej ilości środków finansowych na edukację i kulturę.
---	---

Źródło: opracowanie Remedia S.A. na podstawie materiałów Gminy

Analiza SWOT pokazuje, że gmina Kołobrzeg powinna nadal rozwijać się w oparciu o swoje korzystne położenie wykorzystując w tym celu wieloletnie tradycje. Kolejnym plusem położenia gminy jest jej duży potencjał związany z wykorzystaniem potencjału przyrodniczego gminy oraz przede wszystkim dostępu do Morza Bałtyckiego. Poprzez organizację np. spływów i wędrówek łodziami/kajakami można rozwijać turystykę weekendową oraz agroturystykę (np. w miejscowościach nie mających linii brzegowej), co może być korzystne także pod względem handlowym. Dobrze rozwinięta sieć komunikacyjna może pomóc w poszukiwaniach zarówno turystów, inwestorów jak i osób zainteresowanych osadnictwem w czystej i pięknej okolicy. W świetle starzenia się społeczeństwa ten kierunek może być interesującą możliwością rozwoju. Gmina powinna dalej rozwijać ten potencjał redukując swoje słabości podnosząc poziom usług, np. rozwijając poziom budownictwa mieszkaniowego, jakość sieci komunikacyjnej itp. Niemniej realizacja tego celu wymaga konsekwentnego wzmacniania dotychczasowych działań, takich jak poprawa stanu infrastruktury (dalsze rozwijanie jakości dróg, parkingi), dbałość o infrastrukturę kulturalną i sportową. Propagowanie ekologicznych

form rolnictwa doskonale wpisuje się w obraz gminy zachęcającej do osiedlenia się w niej. Ponadto, aby wzmocnić możliwości finansowe realizacji przedsięwzięć należy szukać możliwości wsparcia dla budżetu poprzez środki zewnętrzne. Oczywiście wśród zewnętrznych najważniejszą opcją jest maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych, głównie z UE (warto zwrócić uwagę także na tzw. Fundusze Norweskie, oraz środki krajowe, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej). Trzeba też poszukiwać możliwości realizacji wybranych zadań w inny sposób, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. Warto przy tym podkreślić, że poprawa stanu infrastruktury zarówno technicznej jak i społecznej będzie silnym czynnikiem wzrostu, zarówno wewnętrznego jak i opartego o migrację. itp. Korzystna dla rozwoju gminy, zwłaszcza w zakresie turystyki będzie współpraca z okolicznymi gminami także w ramach LGD.

Sprowadzając powyższe uogólnione omówienie wyników analizy SWOT Strategia Gminy Kołobrzeg powinna skoncentrować się na wykorzystaniu szans, poprzez:

- dalszy rozwój rolnictwa, także poprzez rozwój rolnictwa ekologicznego,
- dalszy rozwój przedsiębiorczości, w szerokim rozumieniu, nie tylko w zakresie powiększania ilościowego dotychczasowych działalności ale także poszukiwania nowych rozwiązań gospodarczych i tworzenia miejsc pracy przyjaznych m. in. osobom zaangażowanym w produkcję, handel i usługi związane z rolnictwem i turystyką. Działania te mają tworzyć spójną, przyjazną infrastrukturę sprzyjającą rozwojowi przedsiębiorczości,
- rozwój agroturystyki oraz turystyki, także weekendowej i krótkoterminowej, która wymaga starannie przygotowanej oferty. Należy dalej wykorzystywać potencjał płynący z zasobów wodnych (dostęp do morza, rozbudowa portów, miejsc obsługi jachtów, spływy, wędkarstwo, zejścia na plażę, toalety, deptaki, promenady, amfiteatry itp.). Warto również poszerzać ofertę kulturalną (regionalny produkt) oraz w dalszym ciągu rozwijać bazę sprzyjającą napływowi turystów (siłownie na powietrzu, ścieżki rowerowe, ścieżki zdrowia),
- pojedyncza gmina jest zbyt mała, aby sprostać wyzwaniom XXI wieku, dlatego ważnym elementem służącym rozwojowi jest współpraca z otoczeniem. Stąd waga współpracy z wieloma organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy oraz sąsiednimi gminami (przede wszystkim Kołobrzegiem), powiatem i partnerami z zagranicy,

- jednocześnie należy zwrócić uwagę na zagadnienie dobrej komunikacji, szczególnie jeśli chodzi o nawierzchnię dróg i infrastrukturę okołodrogową (oświetlenie, parkingi, chodniki),
- najciekawszym i prawdopodobnie najtrudniejszym wyzwaniem staje się problem demografii. Niemniej warto pamiętać, że w skali pojedynczej gminy rozwiązaniem może być nie tylko rozwój wewnętrzny. Do gminy dającej dobre warunki życia będą przybywać nowi mieszkańcy z zewnątrz – np. z Kołobrzegu chcący zamieszkać w cichej i spokojnej okolicy, z dala od miejskiego zgiełku. Taka migracja może pomóc w rozwiązywaniu problemów demograficznych. Dlatego należy przygotować możliwości osadnicze – np. poprzez uzbrojenie terenów i właściwe przygotowanie planów zagospodarowania przestrzennego,
- należy przygotować się na poszerzenie usług senioralnych – perspektywy demograficzne dla kraju wyglądają niekorzystnie w sytuacji starzejącego się społeczeństwa.

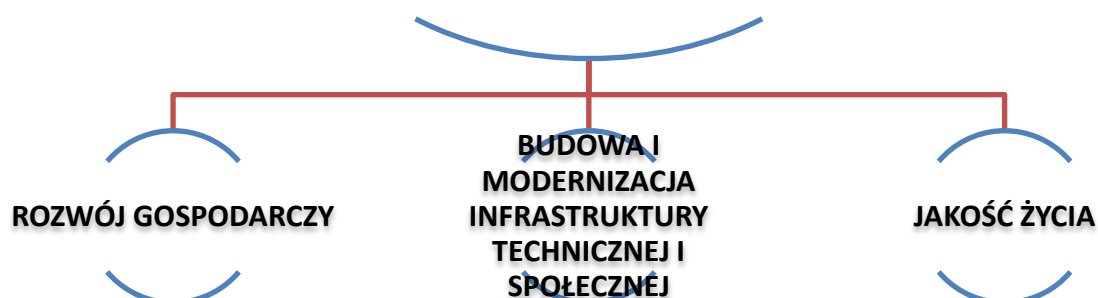
4.3 MISJA I CELE STRATEGICZNE GMINY KOŁOBRZEG

Misją gminy Kołobrzeg jest stworzenie środowiska przyjaznego mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom oraz podniesienie poziomu ich życia przez zapewnienie trwałego, zrównoważonego rozwoju.

Poniżej zaprezentowane cele strategiczne dotyczące konkretnych obszarów rozwoju

Określiwszy główne kierunki rozwojowe Strategii określono podstawowe Cele Rozwojowe dla gminy Kołobrzeg.

Misją Gminy Kołobrzeg jest stworzenie środowiska przyjaznego mieszkańcom, przedsiębiorcom i turystom oraz podniesienie poziomu ich życia przez zapewnienie trwałego, zrównoważonego rozwoju

Realizacja wszystkich celów strategicznych powinna odbywać się w oparciu o ekologię, właściwe finanse oraz istniejącą bazę (zaplecze), a efektem powinien być wpływ na pojawianie się nowych mieszkańców, zwiększenie ruchu turystycznego, powstawanie nowych miejsc pracy, dalszy spadek bezrobocia i ciągły rozwój społeczno-ekonomiczny gminy.

5. CELE STRATEGICZNE I PROGRAMY OPERACYJNE STRATEGII GMINY KOŁOBRZEG

Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Na podstawie analiz określono kierunki rozwoju, a następnie wyłoniono główne programy operacyjne. W skład programów wchodzi zarówno działania inwestycyjne jak i nie będące inwestycjami. W obszarach inwestycyjnych planowanie operacyjne zostanie zaprezentowane w kolejnych dokumentach Gminy o charakterze operacyjnym (przede wszystkim w Wieloletniej Prognozie Finansowej). Poniżej przedstawiono karty programów operacyjnych Strategii Rozwoju gminy Kołobrzeg.

5.1 PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ GOSPODARCZY”

Tabela 21 Cel rozwojowy 1

CEL ROZWOJOWY 1	ROZWÓJ GOSPODARCZY
Program operacyjny 1.1	Dalsze tworzenie stref aktywności gospodarczej poprzez kompleksowe przygotowanie terenów pod inwestycje
Działanie 1.1.1	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych
Opis Działania	Uzbrojenie wszystkich terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe oraz budowa infrastruktury turystycznej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki unijne
Miernik oceny	Liczba i powierzchnia uzbrojonych działek
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.1.2	Oferowanie pakietu preferencyjnego przedsiębiorcom i inwestorom
Opis Działania	Analiza i wykorzystanie aktualnych, pozostających w kompetencji samorządu możliwości działania (np. zwolnienie z podatków)
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba pozyskanych inwestorów, rozpoczętych inwestycji
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg

Działanie 1.1.3	Promocja terenów inwestycyjnych
Opis Działania	Reklama w mediach, lobbing wśród przedsiębiorców
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba pozyskanych przedsiębiorców, rozpoczętych inwestycji
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.1.4	Wzmocnienie wizerunku gminy przyjaznej przedsiębiorcom
Opis Działania	Współpraca z ogólnopolskimi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców i mediami branżowymi, promocja oferty inwestycyjnej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki powiatowe
Miernik oceny	Liczba akcji promocyjnych, liczba organizacji, z którymi podjęto współpracę, efekty współpracy
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 1.2	Dostosowanie produkcji rolniczej oraz przetwórstwa do funkcjonowania w standardach ekologicznych
Działanie 1.2.1	Wspieranie innowacyjnych technologii
Opis Działania	Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami rolniczymi, prowadzenie szkoleń i popularyzacja rozwoju rolnictwa i usług
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych przedsiębiorstw, miejsc pracy
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.2.2	Tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego
Opis Działania	Wspieranie, partnerstwo oraz współpraca z osobami zainteresowanymi przetwórstwem lokalnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wytworzonych produktów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.2.3	Budowa dróg dojazdowych do pól
Opis Działania	Budowa dróg dojazdowych do pól sukcesywnie w poszczególnych sołectwach
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy

Miernik oceny	Liczba kilometrów nowych dróg
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.2.4	Propagowanie ekologicznych upraw rolnych z możliwością wystawiania produktów rolnych na imprezach okolicznościowych
Opis Działania	Promocja sprzedaży produktów rolnych podczas jarmarków, dożynek na terenie gminy, powiatu i poza jego granicami, stworzenie ulg (zachęt) do upraw ekologicznych oraz rynku certyfikującego skup produktów BIO
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba producentów zdrowej żywności, oferowane produkty
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.2.5	Pomaganie w ukierunkowywaniu produkcji rolnej
Opis Działania	Stworzenie programów pomocowych, organizacja szkoleń zwłaszcza w zakresie dbałości o gleby, wspieranie restrukturyzacji rolnictwa, powiększenie ilości zadrzewień śródpolnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki zewnętrzne
Miernik oceny	Liczba programów, szkoleń
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 1.3	Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości
Działanie 1.3.1	Stworzenie i wdrażanie programów pomocowych dla przedsiębiorców
Opis Działania	Wspieranie tworzenia programów pomocowych, informowanie przedsiębiorców m. in. z branży turystycznej
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wdrożonych programów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.3.2	Wspieranie organizacji bezpłatnych szkoleń
Opis Działania	Udostępnienie lokali, informowanie o szkoleniach
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba zorganizowanych szkoleń
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg

Działanie 1.3.3	Wspieranie lokalnych porozumień przedsiębiorców/rolników
Opis Działania	Rozpoznanie i zaproszenie do współpracy działających organizacji rolniczych i przedsiębiorców
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne
Miernik oceny	Liczba spotkań, efekty współpracy
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.3.4	Wspieranie włączenia społecznego
Opis Działania	Pomoc w otwieraniu działalności gospodarczej osobom zagrożonym wyłączeniem społecznym np. spółdzielnie socjalne
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, środki gminne
Miernik oceny	Spadek liczby osób bezrobotnych i zagrożonych wyłączeniem
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.3.5	Wspieranie proinnowacyjności
Opis Działania	Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia, wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, środki gminne
Miernik oceny	Liczba przedsiębiorstw spełniających wymogi WRPO+ w tym zakresie
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 1.4	Rozwój turystyki
Działanie 1.4.1	Wykorzystanie potencjału i rozbudowa szlaków turystycznych
Opis Działania	Wyeksponowanie walorów przyrodniczych, edukacja ekologiczna, przystosowanie szlaków dla różnych odbiorców (szlaki piesze, rowerowe, konne, kajakowe, nordic walking, ścieżki edukacyjne, punkty widokowe), rozbudowa miejsc wypoczynku przy szlakach (wiaty, stoły), otwarcie wypożyczalni rowerów i innego sprzętu turystycznego
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych turystów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.2	Zwiększanie potencjału bazy gastronomicznej i noclegowej

Opis Działania	Podnoszenie standardów jakościowych bazy noclegowej, organizacja szkoleń, ułatwienia dla przedsiębiorców, wyznaczenie miejsc na pola namiotowo-campingowe
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba nowych miejsc noclegowych
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.3	Przygotowanie produktu turystycznego
Opis Działania	Rozważenie współpracy w ramach LGD, powiatu
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Przygotowanie produktu
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.4	Promocja i rozwój agroturystyki
Opis Działania	Działania medialne, w tym w mediach elektronicznych, szkolenia, pomoc w przekształcaniu istniejących gospodarstw rolnych w gospodarstwa agroturystyczne
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Ilość informacji wytworzonych/opublikowanych przez pracowników Urzędu Gminy, liczba szkoleń
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.5	Promocja walorów Gminy
Opis Działania	Promocja walorów gminy, tworzenie Parków Kulturowych (także z sąsiednimi gminami), odnowa miejscowości, aktywne uczestnictwo w stowarzyszeniach, konferencjach itp. rozwój punktu informacji turystycznej, rozwój systemu informacji wizualnej, wykorzystanie form elektronicznych np. openstreetmap.org.pl/wspolpraca/jednostki-samorzadowe , stworzenie silnej marki związanej z wypoczynkiem, turystyką i zdrowiem, współpraca z regionalnymi organizacjami i stowarzyszeniami
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Wzrost liczby turystów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.6	Propagowanie turystyki weekendowej i kilkudniowej
Opis Działania	Wykorzystanie metod e-promocja m.in.:

	<ul style="list-style-type: none"> • Openstreetmap Polska (http://openstreetmap.org.pl/), • Geocaching (http://www.geocaching.pl/).
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba działań promocyjnych
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.7	Organizowanie ośrodków turystyczno-sanatoryjnych dla osób starszych
Opis Działania	Organizowanie ośrodków turystyczno-sanatoryjnych dla osób starszych, przygotowanie bazy, promocja
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba turystów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 1.4.8	Rozwój turystyki wodnej w obszarze Jeziora Resko oraz rzeki Parsęty
Opis Działania	Wymaga przygotowania kompleksowego programu wraz z zainteresowanymi partnerami (m. in. wspólnie z Miastem Kołobrzeg)
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba turystów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Gminy Kołobrzeg

5.2 PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ”

Tabela 22 Cel rozwojowy 2

CEL ROZWOJOWY 2	BUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ I SPOŁECZNEJ
Program operacyjny 2.1	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej
Działanie 2.1.1	Budowa i modernizacja dróg gminnych
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> Naprawa i modernizacja istniejących odcinków drogowych, Położenie nakładek bitumicznych na przygotowane do tego odcinki dróg.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów wybudowanych dróg
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.1.2	Budowa i modernizacja chodników, parkingów, przystanków
Opis Działania	Budowa i modernizacja chodników na osiedlach i przy drogach, budowa i modernizacja parkingów w okolicach atrakcji turystycznych, miejsc wypoczynku, remonty przystanków autobusowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy i powiatu
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowych i zmodernizowanych chodników
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.1.3	Modernizacja starych i budowa nowych energooszczędnych obwodów oświetleniowych
Opis Działania	Dotyczy w pierwszym rzędzie odcinków dróg, gdzie występują zabudowania, miejsc niebezpiecznych (przejścia dla pieszych). Podstawowy zakres: demontaż starych opraw elektrycznych i źródeł światła i montaż nowych źródeł energooszczędnych (LED)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Ilość kilometrów oświetlonych dróg
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.1.4	Podnoszenie bezpieczeństwa dróg
Opis Działania	W zależności od potrzeb miejscowych dbałość o właściwe oznakowanie, wprowadzanie progów i szyszan spowalniających, budowa chodników
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy i powiatu
Miernik oceny	Liczba rozwiązanych problemów
Termin realizacji	2020-2026

Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.1.5	Prowadzenie działań lobbingowych na rzecz modernizacji dróg powiatowych i wojewódzkich
Opis Działania	Lobbing, organizacja spotkań
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba działań
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 2.2	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych, deszczowych, wodociągowych, gazowych, wymiana pokryć dachowych
Działanie 2.2.1	Rozbudowa i modernizacja systemu dostarczania wody i gazu oraz odprowadzania kanalizacji w gminie
Opis Działania	Dalsza rozbudowa sieci gazowej i modernizacja przestarzałych odcinków sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów zmodernizowanych odcinków sieci
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.2.2	Odbudowa naturalnej retencji
Opis Działania	Renaturyzacja cieków wodnych i odbudowa naturalnej retencji na terenie gminy Kołobrzeg
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.2.3	Umożliwienie mieszkańcom wymiany pokryć dachów eternitem
Opis Działania	Stworzenie możliwości ubiegania się o środki na wymianę pokryć dachów np. na blachę
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
Miernik oceny	Liczba wymienionych pokryć dachowych
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 2.3	Rozbudowa gminnej infrastruktury rekreacyjno-sportowej
Działanie 2.3.1	Dalsza rozwój infrastruktury ścieżek rowerowych
Opis Działania	Zaprojektowanie ścieżek i ich budowa oraz modernizacja istniejących
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, środki unijne
Miernik oceny	Ilość kilometrów wybudowanych ścieżek

Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.3.2	Budowa nowych oraz modernizacja istniejących świetlic wiejskich, domów ludowych
Opis Działania	Przygotowanie planów, modernizacja
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba zmodernizowanych placówek, stopień ich wykorzystania
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.3.3	Budowa i utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych w miejscowościach sołeckich
Opis Działania	Budowa i utrzymanie obiektów sportowych i rekreacyjnych w miejscowościach sołeckich, budowa siłowni zewnętrznych, zakup sprzętu, wybór lokalizacji, budowa boisk sportowych, skateparków, kortów, lodowisk sezonowych.
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Wybudowane obiekty
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.3.4	Budowa placów zabaw dla dzieci
Opis Działania	Budowa placów zabaw dla dzieci we wszystkich miejscowościach sołeckich, wykonanie małej architektury, niwelacje terenu, zakup sprzętu, zagospodarowanie terenu
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne, prywatne
Miernik oceny	Wybudowane place
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.3.5	Budowa przystani kajakowych
Opis Działania	Budowa przystani kajakowych – kajakiem przez Pomorze, wybór lokalizacji, budowa
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wybudowanych przystani
Termin realizacji	2016-2017
Program operacyjny 2.4	Modernizacja bazy oświatowej
Działanie 2.4.1	Modernizacja istniejących świetlic przyszkolnych
Opis Działania	Przygotowanie planów, modernizacja
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne

Miernik oceny	Liczba zmodernizowanych placówek, liczba dzieci z nich korzystających
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.4.2	Budowa sal komputerowych z dostępem do Internetu
Opis Działania	Stworzenie planów, pozyskanie środków finansowych, budowa, wyposażenie sal w komputery z dostępem do Internetu
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba sal komputerowych, liczba dzieci z nich korzystających
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.4.3	Poprawa stanu bazy szkolnej, przedszkolnej
Opis Działania	<ul style="list-style-type: none"> Budowa, rozbudowa, remonty budynków, sal gimnastycznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Wielkość nakładów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.4.4	Otwarcie żłobka
Opis Działania	Analiza możliwości finansowych i lokalowych, otwarcie placówki
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Funkcjonująca placówka
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.4.6	Stworzenie środowiskowego domu pomocy i warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych
Opis Działania	Stworzenie środowiskowego domu pomocy i warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych, rozpoznanie możliwości finansowych i lokalowych,
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Funkcjonująca placówka
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 2.5	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej
Działanie 2.5.1	Rozwój gospodarki opartej na OZE
Opis Działania	Rozpoznanie lokalnych możliwości, rozpoznanie możliwości finansowania, wspieranie działań edukacyjnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych i liczba zrealizowanych

	projektów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.5.2	Wspieranie inteligentnego zarządzania energią
Opis Działania	Budowa obiektów publicznych (np. Urząd Gminy), zastosowanie w nim nowoczesnych rozwiązań
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.5.3	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
Opis Działania	Przygotowanie wymaganych dokumentów do przeprowadzenia termomodernizacji.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba budynków objętych termomodernizacją, osiągnięte oszczędności energii
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 2.6	Upowszechnienie dostępu do Internetu szerokopasmowego
Działanie 2.6.1	Zapewnienie dostępu do sieci szerokopasmowej na terenie Gminy
Opis Działania	Stworzenie projektu, znalezienie środków na budowę lokalnej sieci w oparciu o istniejące węzły
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z szerokopasmowego Internetu
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 2.6.2	Stworzenie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu
Opis Działania	Udostępnienie Internetu np. w świetlicach wiejskich
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba miejsc, w których można korzystać z Internetu
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 2.7	Przeniesienie Urzędu Gminy Kołobrzeg do nowego budynku
Działanie 2.7.1	Przeniesienie Urzędu Gminy Kołobrzeg do nowego budynku w Budzistowie
Opis Działania	Budowa obiektu, pozyskanie finansowania, projektu
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne

Miernik oceny	Przeniesiony Urząd Gminy
Termin realizacji	2020-2026
Koordinator	Urząd Gminy Kołobrzeg

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Gminy Kołobrzeg

5.3 PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „JAKOŚĆ ŻYCIA”

Tabela 23 Cel rozwojowy 3

CEL ROZWOJOWY 3	JAKOŚĆ ŻYCIA
Program operacyjny 3.1	Zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych dzieci i młodzieży
Działanie 3.1.1	Organizowanie różnych form letniego i zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży
Opis Działania	Przekazywanie środków, pomoc w organizacji imprez, konkursów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba uczestników
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.1.2	Współpraca z klubami sportowymi, organizacjami, stowarzyszeniami zrzeszającymi osoby uprawiające różne dyscypliny sportu
Opis Działania	Ciągła współpraca jednostek podległych Urzędowi Gminy z klubami działającymi i mogącymi działać na terenie Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wydarzeń sportowych
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 3.2	Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy
Działanie 3.2.1	Intensyfikacja udziału mieszkańców w kulturze jako uczestników i twórców wydarzeń kulturalnych
Opis Działania	Opracowanie i realizacja programów uczestnictwa w kulturze, edukacji kulturalnej, informacji i promocji, oraz przeprowadzenie badań uczestnictwa mieszkańców w życiu kulturalnym gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Realizacja programu
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.2.2	Kultywowanie i promocja tradycji
Opis Działania	Kontynuacja wszelkich działań przypominających i utrwalających tradycje lokalne. Formy to np.: organizacja konkursów artystycznych o charakterze lokalnym, wspieranie tworzenia wystaw, zespołów kultywujących lokalną twórczość, zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez organizację warsztatów artystycznych i rękodzielniczych, organizacja festynów, imprez okolicznościowych, koncertów, plenerów artystycznych, zlotów fanów motoryzacji, wystawy artystyczne
Potencjalne	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki partnerów

źródło finansowania	
Miernik oceny	Liczba wydarzeń
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.2.3	Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
Opis Działania	Wspieranie rozwoju istniejących i wspomaganie w powstawaniu nowych organizacji pozarządowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki partnerów
Miernik oceny	Poniesione nakłady
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 3.3	Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa społecznego
Działanie 3.3.1	Dalsze zapewnienie nowoczesnego sprzętu dla OSP
Opis Działania	Zakup specjalistycznego sprzętu
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Wartość dostarczonego do OSP sprzętu
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.3.2	Dalsza modernizacja bazy lokalowej OSP
Opis Działania	Przebudowy strażnic i świetlic, remonty strażnic, remont instalacji, wymiana stolarki okiennej itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych inwestycji
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.3.3	Podnoszenie bezpieczeństwa mieszkańców i przyjezdnych
Opis Działania	Stworzenie mapy zagrożeń dla gminy, zwiększone działania prewencyjne policji, w tym zwiększona liczba patroli, stała obsada posterunku przez cały rok, stworzenie systemu monitoringu wizyjnego w najbardziej niebezpiecznych miejscach
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba podjętych działań
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 3.4	Aktywne i zdrowe starzenie się
Działanie 3.4.1	Kształtowanie i promocja aktywnych postaw na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia

Opis Działania	Zajęcia rekreacyjne, kulturalne, spotkania integracyjne
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba aktywnych uczestników
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.4.2	Stworzenie punktu dziennej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych
Opis Działania	Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych, zapewnienie ludziom aktywnego spędzania czasu, prowadzenie terapii zajęciowych, uruchomienie idei wolontariatu wśród mieszkańców, zapewnienie konsultacji i porad
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne i krajowe
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z pomocy, liczba wolontariuszy, stworzenie punktu dziennej opieki
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.4.3	Profilaktyka zdrowotna
Opis Działania	Profilaktyka zmierzająca do zmniejszenia ilości chorób reumatycznych, alergicznych, onkologicznych, psychiatrycznych, wad postawy, wymowy, nowotworów (np. „białe niedziele”, wizyty mammobusów, działania profilaktyczne w szkołach itp.)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 3.5	Uczenie się przez całe życie (Lifelong Learning)
Działanie 3.5.1	Stworzenie programów doszkalających w zakresie obsługi nowoczesnych urządzeń, Internetu, walka z wykluczeniem społecznym
Opis działania	Zakup programów, przeszkolenie osób
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających ze szkoleń
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.5.2	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
Opis działania	Upowszechnienie dostępu mieszkańców do usług elektronicznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z komunikacji elektronicznej szkoleń

Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.5.3	Wspieranie rozwoju e-społeczeństwa
Opis działania	Wspieranie wprowadzania rozwiązań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia, stworzenie informatora o ofercie kulturalnej, rekreacyjno-sportowej itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba prowadzonych projektów
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.5.4	Promocja postaw ekologicznych
Opis działania	Szkolenia, warsztaty, inicjatywy społeczne, działania medialne, zakup dodatkowych pojemników do sortowania odpadów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba podjętych kampanii informacyjnych, ilość zajęć
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Program operacyjny 3.6	Aktywizacja mieszkańców
Działanie 3.6.1	Szkolenia dla mieszkańców
Opis działania	Przeprowadzanie szkoleń dla mieszkańców w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, unijne, powiatowe
Miernik oceny	Liczba przeprowadzonych szkoleń, liczba przeszkolonych mieszkańców
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.6.3	Ciągłe doskonalenie się urzędników gminnych w zakresie aktywizacji mieszkańców
Opis działania	Wizyty studyjne w gminach sąsiednich, partnerskich w celu zapoznania się z dobrymi praktykami w zakresie aktywizacji gospodarczej mieszkańców, szkolenia pracowników Urzędu Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne
Miernik oceny	Liczba szkoleń, liczba przeszkolonych pracowników, liczba wizyt
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg
Działanie 3.6.3	Przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizacja lokalnego rynku pracy
Opis działania	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja kształcenia w zakresie zdobywania umiejętności rzemieślniczych, • Stymulacja inwestycji lokalnych kreujących nowe miejsca pracy, • Współpraca z lokalnymi przedsiębiorcami,

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktywizacja społeczno-zawodowa osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, • Usługi społeczne i tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, powiatowe, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba bezrobotnych, liczba osób, które pracę znalazły, liczba osób przeszkolonych
Termin realizacji	2020-2026
Koordynator	Urząd Gminy Kołobrzeg

Źródło: Opracowanie własne, Urząd Gminy Kołobrzeg

Warto dodać, że wymienione powyżej zadania nie są wartościowane ze względu na skutki dla jak największej części mieszkańców. Takie hierarchizowanie należy zrealizować każdorazowo decydując o przyznaniu środków na realizację w ramach kolejnego budżetu i kolejnego WPF-u. Niemniej w praktyce należy się spodziewać, że podstawowym czynnikiem priorytetyzującym zadania będzie możliwość pozyskania dofinansowania bezzwrotnego. To bowiem pozwoli na swoiste lewarowanie możliwości budżetowych i maksymalizacji wartościowej zrealizowanych na rzecz mieszkańców działań.

6. STRATEGIA GMINY KOŁOBRZEG A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

W niniejszym rozdziale dokonano prezentacji Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg na tle innych dokumentów strategicznych wyższego szczebla (krajowych, wojewódzki i powiatowych).

6.1 STRATEGIA EUROPA 2020

Strategia „Europa 2020” jest dziesięcioletnią strategią Unii Europejskiej na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, zapoczątkowaną w 2010 r. Ma ona na celu nie tylko rozwiązanie problemów wynikających z kryzysu, z którego obecnie kraje UE stopniowo wychodzą. Strategia ta ma również pomóc nam skorygować niedociągnięcia europejskiego modelu wzrostu gospodarczego i stworzyć warunki, dzięki którym będzie on bardziej służył zrównoważonemu i sprzyjającemu włączeniu społecznemu wzrostowi.

Ustalono pięć nadrzędnych celów, które UE ma osiągnąć do 2020 roku. Obejmują one **zatrudnienie, badania i rozwój, klimat i energię, edukację, integrację społeczną i walkę z ubóstwem**. Strategia zawiera również siedem tzw. inicjatyw przewodnich, w oparciu o które Unia Europejska i władze państw członkowskich będą nawzajem uzupełniać swoje działania w kluczowych dla strategii obszarach, takich jak: **innowacje, gospodarka cyfrowa, zatrudnienie, młodzież, polityka przemysłowa, ubóstwo i oszczędne gospodarowanie zasobami**.

Wdrażanie celów Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg przyczynia się do realizacji Strategii „Europa 2020”.

6.2 STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 (SRK) to główna strategia rozwojowa Polski do 2020 roku. Wskazuje najważniejsze zadania państwa, które należy zrealizować w najbliższych latach, by przyspieszyć rozwój Polski, orientacyjny harmonogram oraz sposób finansowania zaplanowanych działań. Strategia proponuje podejście dwukierunkowe, polegające na usuwaniu barier i słabości polskiej gospodarki oraz wykorzystaniu jej mocnych stron. SRK wyznacza trzy obszary, na których powinny zostać skoncentrowane fundusze na politykę rozwoju:

- Konkurencyjna gospodarka,

- Spójność społeczna i terytorialna,
- Sprawne i efektywne państwo.

Działania wskazane w SRK będą konkretyzowane poprzez cele i programy Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg.

6.3 DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU „POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI”

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „**Polska 2030**. Trzecia fala nowoczesności” – jest to dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Stanowi opis nowego projektu cywilizacyjnego, zorientowanego na przyszłość, w perspektywie do 2030 roku. Celem Strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w jak najkrótszym czasie i próba uniknięcia tzw. „straconej dekady” – wolniejszego rozwoju gospodarczego niż w poprzednich latach, który powodowałby negatywny wpływ na jakość życia ludzi. Strategia zakłada więc zbudowanie przewag konkurencyjnych do 2030 roku, tak, aby po wykorzystaniu obecnych sił rozwojowych Polska posiadała nowe potencjały wzrostu w obszarach, które dotychczas nie były eksploatowane, np. w obszarze edukacji.

Głównym celem dokumentu **Polska 2030** jest poprawa jakości życia Polaków mierzona wskaźnikami jakościowymi, a także wartością oraz tempem wzrostu polskiego PKB. Projekt kładzie nacisk na jednoczesny rozwój w trzech strategicznych obszarach: **konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywności i sprawności państwa.**

Cele Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg, programy z tym związane, a także przedstawione kierunki działań wpisują się w cele przedstawione w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności”.

6.4 RAPORT POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE

Raport Polska 2030 przedstawia wyzwania jakie powinniśmy podjąć w perspektywie roku 2030 tj.:

- Wzrost i konkurencyjność,
- Sytuacja demograficzna,
- Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy,
- Odpowiedni potencjał infrastruktury,
- Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne,
- Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego,
- Solidarność i spójność regionalna,
- Poprawa spójności społecznej,
- Sprawne państwo,
- Wzrost kapitału społecznego Polski.

Realizacja celów strategicznych określonych w Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg przyczyni się do urzeczywistniania tych wyzwań w skali pojedynczej gminy.

6.5 KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030

W KPZK 2030 rozwój kraju traktowany jest w sposób kompleksowy. Oznacza to, że zadaniem zagospodarowania przestrzennego jest godzenie interesów różnych użytkowników przestrzeni (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, państwa). Powinno być spójne z decyzjami podejmowanymi w innych obszarach dotyczących np. inwestycji infrastrukturalnych, potrzeby rozwoju miast, ochrony terenów zielonych.

KPZK wskazuje najpilniejsze problemy zagospodarowania polskiej przestrzeni i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- Poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi,
- Tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami,
- Rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe),
- Poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych,
- Wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodzią),

- Systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

Koncepcje zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg zawierają założenia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

6.6 KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Główny cel strategiczny polityki regionalnej określony w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 to:

- Efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Realizacja tego celu jest możliwa dzięki koncentracji środków w obszarach i działaniach, które największym stopniu będą przyczyniały się do realizacji celów szczegółowych tj.:

- Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
- Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych,
- Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg będzie realizować założenia Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

6.7 STRATEGIA INNOWACYJNOŚCI I EFEKTYWNOŚCI GOSPODARKI. DYNAMICZNA POLSKA 2020.

Stworzenie wysoce konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i współpracy przedsiębiorstw, administracji i nauki to główny cel Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” (SIEG).

Głównym założeniem SIEG jest przygotowanie odpowiednich warunków funkcjonowania polskich przedsiębiorstw oraz sektora nauki i administracji, które pozwolą zwiększyć

konkurencyjność i innowacyjność naszej gospodarki. Strategia zakłada realizację następujących celów:

- Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki,
- Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy,
- Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców,
- Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.

Poszczególne działania będą realizowane przez administrację centralną we współpracy z przedsiębiorcami i ich organizacjami, jednostkami naukowymi i samorządowymi, instytucjami otoczenia biznesu oraz organizacjami pozarządowymi. Obok systemowych działań legislacyjnych w różnych obszarach planowane są również zmiany w samym funkcjonowaniu krajowej polityki innowacyjnej, a także bezpośrednie wsparcie w postaci programów finansowanych ze środków publicznych.

Cele i programy Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg są kompatybilne z celami SIEG.

6.8 STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO DO ROKU 2030

Spójność dokumentów strategicznych Gminy wymaga połączenia celów Strategii z dokumentem nadrzędnym, jakim jest strategia województwa. Spójność ta realizowana jest na poziomie celów strategicznych obu dokumentów, które przekładają się dalej na konkretne zadania inwestycyjne. Układ celów Strategii Rozwoju Województwa wynika z potrzeb rozwojowych i modernizacyjnych regionu.

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg poprzez wykonanie zaplanowanych programów rozwojowych, realizować będzie cele strategiczne wyznaczone w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 o nazwach:

- Otwarta społeczność;
- Dynamiczna gospodarka;
- Partnerski region;
- Sprawny samorząd.

6.9 LOKALNY PLAN ROZWOJU EKONOMII SPOŁECZNEJ W POWIECIE KOŁOBRZESKIM NA LATA 2018-2020

Plan jest rezultatem analizy aktualnej sytuacji Powiatu i zawiera cele, które wyznaczają podstawowe kierunki działań w zakresie rozwoju ekonomii społecznej. Należy pamiętać, że rozwiązania zawarte w Planie zostaną zrealizowane, o ile w jego działania włączą się gminy powiatu kołobrzeskiego, które są objęte zakresem działania programu, oraz organizacje pozarządowe działające na obszarze Powiatu. Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg współgra z analizowanym dokumentem. Cele określone w Strategii są tożsame z następującymi celami określonymi w Lokalnym Planie Rozwoju Ekonomii Społecznej:

- II Cel szczegółowy – aktywizacja i integracja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w szczególności: osób uzależnionych, powracających z emigracji zarobkowej, niepracujących matek z małymi dziećmi, osób z niepełnosprawnością (w tym chorujących psychicznie) i ich rodziców, osób młodych, osób starszych;
- III Cel szczegółowy – zwiększenie skuteczności działań podmiotów es i ich otoczenia, doskonalenie współpracy międzyinstytucjonalnej i stworzenie spójnego systemu wsparcia przedsiębiorczości społecznej w powiecie kołobrzeskim.

6.10 STRATEGIA PROMOCJI POWIATU KOŁOBRZESKIEGO NA LATA 2012-2020

Strategia Promocji Powiatu Kołobrzeskiego na lata 2012-2020 jest dokumentem określającym kierunki i cele działań promocyjnych jakie powinny być realizowane na szczeblu powiatu do 2020 roku. Misja powiatu kołobrzeskiego w zakresie strategii promocji to „Powiat kołobrzeski jako najbardziej atrakcyjny obszar lokalizacji działalności uzdrowiskowej, turystycznej i usługowej w północno-zachodniej Polsce, realizujący zasady zrównoważonego rozwoju z zachowaniem najwyższej jakości walorów przyrodniczych”. Podstawowe cele strategii promocji powiatu kołobrzeskiego to:

- Budowa silnej i rozpoznawalnej marki powiatu (system wizualny, graficzny i skojarzeniowy);
- Stworzenie systemu informacji powiatowej (turystycznej i gospodarczej) w formie wydawnictw tematycznych lub cyklicznego informatora;

- Zwiększenie liczby turystów (dalsza intensyfikacja ruchu turystycznego – zwłaszcza zagranicznego);
- Zwiększenie liczby inwestorów (atrakcyjne lokalizacje, różnorodność działalności, ewentualna lokalizacja podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej, poprawa dostępności komunikacyjnej),
- Promowanie rozwoju gospodarczego i społecznego (zróżnicowana gospodarka zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju o dominacji funkcji uzdrowiskowo-turystycznych i usług);
- Integracja społeczności lokalnej z zachowaniem jej różnorodności (rozwój szkolnictwa, obiektów kulturalno-rozrywkowych i sportowo-rekreacyjnych, informatyzacja, komunikacja);
- Promocja walorów historyczno-kulturalnych powiatu oraz wspieranie wydarzeń kulturalnych i sportowych poprzez Muzeum Oręża Polskiego, Ognisko Pracy Pozaszkolnej oraz projektowany Stadion Lekkoatletyczny;
- Współpraca i realizacja zadań wspólnie z organizacjami pozarządowymi (MGO).

Cele określone w Strategii Rozwoju Gminy Kołobrzeg wpisują się w zadania określone w Strategii Promocji Powiatu Kołobrzesckiego na lata 2012-2020.

6.11 STRATEGIA ROZWOJU NADMORSKIEGO OBSZARU

FUNKCJONALNEGO OBEJMUJĄCEGO GMINĘ MIASTO

KOŁOBRZEG, GMINĘ KOŁOBRZEG ORAZ USTRONIE MORSKIE

Strategia ta powstała w celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych, wychodzących poza granice jednej gminy. Wizja zaprezentowana w ramach Strategii rozwoju Nadmorskiego Obszaru Funkcjonalnego brzmi: *Kołobrzescki Subregionalny Obszar Funkcjonalny to intensywnie rozwijający się obszar turystyczny w pasie nadmorskim wraz z miastem Kołobrzeg - ważnym ośrodkiem rozwoju społeczno-gospodarczego, z silnie powiązanymi z nim funkcjonalnie gminami: Ustronie Morskie i Kołobrzeg*. Docelowy kierunek rozwoju w formule misji, czyli nadrzędnego celu funkcjonowania sformułowano następująco: *Kreować rozwój w oparciu o przedsiębiorczość oraz zasoby naturalne obszaru funkcjonalnego*. Wyznaczono dwa kierunki rozwoju i pięć celów strategicznych, w które doskonale wpisuje się Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg:

- Kierunki rozwoju:
 - Rozwój turystyczny obszaru funkcjonalnego z wykorzystaniem położenia w pasie nadmorskim w oparciu o walory przyrodnicze;
 - Wzmacnianie powiązań funkcjonalnych wewnątrz obszaru oraz wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru.
- Cele strategiczne:
 - Zachowanie wysokiej jakości ochrony środowiska i zachowanie walorów przyrodniczych;
 - Kształtowanie oferty turystycznej obszaru funkcjonalnego;
 - Poprawa funkcjonalności komunikacyjnej;
 - Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej;
 - Wzmacnianie kapitału ludzkiego oraz rozwój przedsiębiorczości.

7. WDRAŻANIE STRATEGII

7.1 METODY ZARZĄDZANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG

Strategia jest dokumentem planowania długookresowego, który stanowi podstawę do precyzowania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Sądzić należy, że aktualizacja Strategii jeden raz w okresie czteroletniej kadencji władz samorządowych winna zapewnić jej wystarczające dostosowanie do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy.

Zaprezentowane opracowanie zawiera zbiór celów strategicznych gminy. Określenie „cel” określa zarówno pojedyncze działanie, wiele działań bądź wręcz odwołuje się do spójnego opracowania.

W skali krótko i średniookresowej aktualizacje planów rozwojowych gminy zapewnia przygotowanie i doroczny przegląd budżetów i Wieloletnich Prognoz Finansowych. Monitoring i ewaluacja oprócz dokonania oceny stopnia realizacji działań zapisanych w Strategii polega na wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy gminy.

Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez uchwalanie i realizację kolejnych budżetów. W pozostałych obszarach cele opisane w Strategii winny stać się podstawą projektów realizowanych przez samorząd.

Władze gminy wypełniając Strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań. Zarządzanie finansowe polega na wdrażaniu przyjętych przez Radę Gminy kolejnych budżetów i WPF-ów, analizujących aktualne możliwości inwestycyjne. Aktualne dokumenty (budżet i WPF) są dostępne każdorazowo na stronie BIP Gminy Kołobrzeg.

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania Strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Poszczególne „cele” opisane w Strategii posiadają określone mierniki oceny będące podstawą do budowania szczegółowych zasad oceny postępu prac nad programami. Sposób prezentacji osiągnięć w realizacji Strategii to decyzja władz gminy. Monitorowanie i ocena zarówno Strategii polegać winno na porównaniu osiągniętego stanu do założeń

opisanych w odpowiednich programach na podstawie analizy sprawozdań rzeczowych i finansowych jednostek organizacyjnych gminy.

Urząd Gminy Kołobrzeg jako instytucja wdrażająca Strategię Rozwoju jest odpowiedzialny za:

- zbieranie i udostępnianie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji Strategii,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

W przyjętej hierarchii dokumentów programowych podstawowe informacje pokazujące realizację Strategii zawierają w sobie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Kołobrzeg została opracowana przy założeniu, że jej sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w gminie.

7.2 SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań gminy należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na jej terenie. Sposób przygotowania i monitorowania Strategii i innych dokumentów związanych z rozwojem gminy gwarantuje włączenie organizacji pozarządowych i sektora prywatnego we współpracę z sektorem publicznym. Dodatkowo należy wspomnieć, że skład Rady Gminy będącej szeroką reprezentacją mieszkańców gminy sprzyja łączeniu różnych środowisk w aktywności na rzecz gminy. Bezpośrednio w zgłaszaniu i przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo zarówno poprzez włączanie się bezpośrednie jak i poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Gminy.

Gmina inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek.

7.3 PUBLIC RELATIONS STRATEGII ROZWOJU GMINY KOŁOBRZEG

Istotną uwagę władze Gminy będą przykładać do przekazywania społeczności lokalnej rzeczowej i wyczerpującej informacji na temat realizacji Strategii Rozwoju. Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Strategii i dokumentów związanych pośród

przyszłych beneficjentów (w tym zwłaszcza mieszkańców), jednostek podległych i innych podmiotów odbywa się poprzez trzy formy komunikacji:

- serwisy internetowe – będące szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji o aktualnych działaniach i stanowią dla opinii publicznej kompleksowe źródło informacji o założeniach i osiągnięciach Strategii,
- współpracę z mediami – działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Strategii i dokumentów związanych,
- bezpośrednie działania informacyjno-promocyjne Wójta Gminy.

Podstawowym celem działań związanych z Public Relations Strategii jest dotarcie do jak najszerzej grupy odbiorców końcowych działań podejmowanych w ramach Strategii, a więc do mieszkańców gminy, przedsiębiorców lokalnych, organizacji społecznych. Informowanie społeczności lokalnej o realizacji Strategii Gminy odbywać się będzie w sposób pośredni – medialny, jak i bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych.

8. ZAŁĄCZNIKI

1. Wzór ankiety

Gmina Kołobrzeg najlepszym miejscem do życia, dlaczego warto tu mieszkać?

1. Czy zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem że gmina Kołobrzeg jest najlepszym miejscem do życia?

(prosimy o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zdecydowany brak zgody, 5 oznacza zdecydowaną zgodę)

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

2. Proszę o podanie w skali od 1 do 5 na ile gmina Kołobrzeg wyróżnia się w następujących obszarach:

(prosimy o ocenę w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza – nie wyróżnia się, 5 oznacza zdecydowanie się wyróżnia)

Komunikacja

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Stan infrastruktury drogowej

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Ochrona zdrowia

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Ilość miejsc w szkołach i przedszkolach

1	2	3	4	5
Zbyt mała	Mała	Odpowiednia	Duża	Bardzo duża

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Jakość edukacji

1	2	3	4	5
Bardzo słaba	Słaba	Odpowiednia	Dobra	Bardzo dobra

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Ilość sklepów

1	2	3	4	5
Za mała	Mała	Odpowiednia	Duża	Za duża

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Czystość przestrzeni w miejscowościach

1	2	3	4	5
Bardzo słaba	Słaba	Odpowiednia	Dobra	Bardzo dobra

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Dostęp do Internetu

1	2	3	4	5
Bardzo słaby	Słaby	Odpowiedni	Dobry	Bardzo dobry

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

Gospodarowanie odpadami

1	2	3	4	5
Bardzo nieodpowiednie	Nieodpowiednie	Odpowiednie	Dobre	Bardzo dobre

3. Czy prowadzi Pan/i działalność gospodarczą?

TAK	NIE
-----	-----

3.a. Ocena warunków prowadzenia działalności gospodarczej - * dotyczy przedsiębiorców

Lokalny rynek pracy

1 Bardzo zły	2 Zły	3 Odpowiedni	4 Dobry	5 Bardzo dobry
-----------------	----------	-----------------	------------	-------------------

Infrastruktura dla przedsiębiorcy

1 Bardzo zła	2 Zła	3 Odpowiednia	4 Dobra	5 Bardzo dobra
-----------------	----------	------------------	------------	-------------------

Współpraca gmina – firma

1 Bardzo słaba	2 Słaba	3 Odpowiednia	4 Dobra	5 Bardzo dobra
-------------------	------------	------------------	------------	-------------------

Łatwość założenia działalności gospodarczej na terenie gminy

1 Bardzo trudna	2 Trudna	3 Odpowiednia	4 Dobra	5 Bardzo dobra
--------------------	-------------	------------------	------------	-------------------

(w przypadku wyboru przez respondenta 1 dopytujemy dlaczego)

.....

3.b. Jakich usprawnień na linii gmina-firma oczekiwałby Pan/i, aby polepszyć współpracę?

.....

4. Ocena lokalnej oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców gminy

Dostęp do placów zabaw

1 Bardzo słaby	2 Słaby	3 Odpowiedni	4 Dobry	5 Bardzo dobry
-------------------	------------	-----------------	------------	-------------------

Stan zabytków

1 Bardzo zły	2 Zły	3 Odpowiedni	4 Dobry	5 Bardzo dobry
-----------------	----------	-----------------	------------	-------------------

Ilość ścieżek rowerowych

1	2	3	4	5
Bardzo mała	Mała	Odpowiednia	Duża	Bardzo duża

Obiekty sportowe na terenie gminy (basen, stadion, siłownia)

1	2	3	4	5
Bardzo mała	Mała	Odpowiednia	Duża	Bardzo duża

4.a. Czy według Pana/i ilość atrakcji oferowanych mieszkańcom gminy jest odpowiednia?

TAK	NIE
-----	-----

Dlaczego?

.....

4.b. Jakich atrakcji według Pana/i brakuje w lokalnej ofercie spędzania wolnego czasu?

.....

5. Atrakcje turystyczne:

5.a. Ile obiektów turystycznych znajdujących się w okolicy Pan/i zna?

.....

5.b. Która z tych atrakcji turystycznych jest Pana/i zdaniem najciekawsza?

.....

5.c. Jaką zmianę zaproponowałby/a Pan/i w przestrzeni publicznej, aby gmina Kołobrzeg stała się jeszcze bardziej atrakcyjna dla turystów?

.....

6. Inwestycje - Na jakie działania wydałaby/wydałby Pani/Pan kwotę 1.000.000,00 zł wolnych środków budżetu:

Najbardziej pilna inwestycja w gminie to:

.....

.....

7 . Prognoza - Według Pana/ i jak będzie wyglądać sytuacja gminy za 4 lata?

Pogorszy się	Bez zmian	Poprawi się
--------------	-----------	-------------

7.a. Jakich zmian w gminie Kołobrzeg oczekuje Pan/i najbardziej?

.....

7.b. Co Panu/i najbardziej przeszkadza w gminie Kołobrzeg?

.....

2. Raport z badania ankietowego

9. SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Tabela 1 Sieć osadnicza gminy Kołobrzeg	12
Tabela 2 Powierzchnia geodezyjna gruntów w gminie Kołobrzeg	16
Tabela 3 Wykaz złóż na terenie gminy Kołobrzeg	17
Tabela 4 Liczba mieszkańców gminy Kołobrzeg w latach 2009-2018	30
Tabela 5 Mężczyźni i kobiety w gminie Kołobrzeg w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2009-2018	35
Tabela 6 Struktura i bilans bezrobotnych w gminie Kołobrzeg	36
Tabela 7 Struktura mieszkań w gminie Kołobrzeg w latach 2014-2018.....	38
Tabela 8 Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2014-2018	40
Tabela 9 Podmioty gospodarcze w gminie Kołobrzeg w poszczególnych sekcjach polskiej klasyfikacji działalności (PKD) w 2017i 2018 roku	40
Tabela 10 Charakterystyka sieci wodociągowej w gminie Kołobrzeg	44
Tabela 11 Sieć kanalizacyjna w gminie Kołobrzeg	45
Tabela 12 Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w gminie Kołobrzeg	45
Tabela 13 Ilość odpadów komunalnych zebranych w PSZOK w 2018 roku	46
Tabela 14 Odpady zmieszane zebrane terenu gminy Kołobrzeg	47
Tabela 15 Sieć gazowa na terenie gminy Kołobrzeg	49
Tabela 16 Liczba uczniów w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2019.....	51
Tabela 17 Liczba miejsc i dzieci w przedszkolach w gminie Kołobrzeg	51
Tabela 18 Biblioteka Publiczna w gminie Kołobrzeg	52
Tabela 19 Wykaz gospodarstw domowych i osób korzystających z pomocy społecznej.....	58
Tabela 20 Analiza SWOT gminy Kołobrzeg	64
Tabela 21 Cel rozwojowy 1	71
Tabela 22 Cel rozwojowy 2	77
Tabela 23 Cel rozwojowy 3	83
Rysunek 1 Gmina Kołobrzeg na mapie powiatu kołobrzieskiego.....	11
Rysunek 2 Mapa gminy Kołobrzeg.....	13
Rysunek 3 Grupa dębów w Dźwirzynie	21
Rysunek 4 Kościół w Budzistowie	23

Rysunek 5 Kościół Podwyższenia Krzyża Św.	24
Rysunek 6 Kościół w Korzystnie	25
Rysunek 7 Kościół w Sarbii.....	26
Rysunek 8 Plaża w Grzybowie	29
Wykres 1 Liczba mężczyzn i liczba kobiet w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018	30
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w gminie na 1 km ²	31
Wykres 3 Migracje mieszkańców Gminy Kołobrzeg	31
Wykres 4 Urodzenia i zgony w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018.....	32
Wykres 5 Przyrost naturalny w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018.....	33
Wykres 6 Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018	33
Wykres 7 Liczba osób w wieku produkcyjnym w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018	34
Wykres 8 Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Kołobrzeg w latach 2009-2018	34
Wykres 9 Bezrobotni rejestrowani na obszarze Gminy w latach 2009-07.2019.....	37